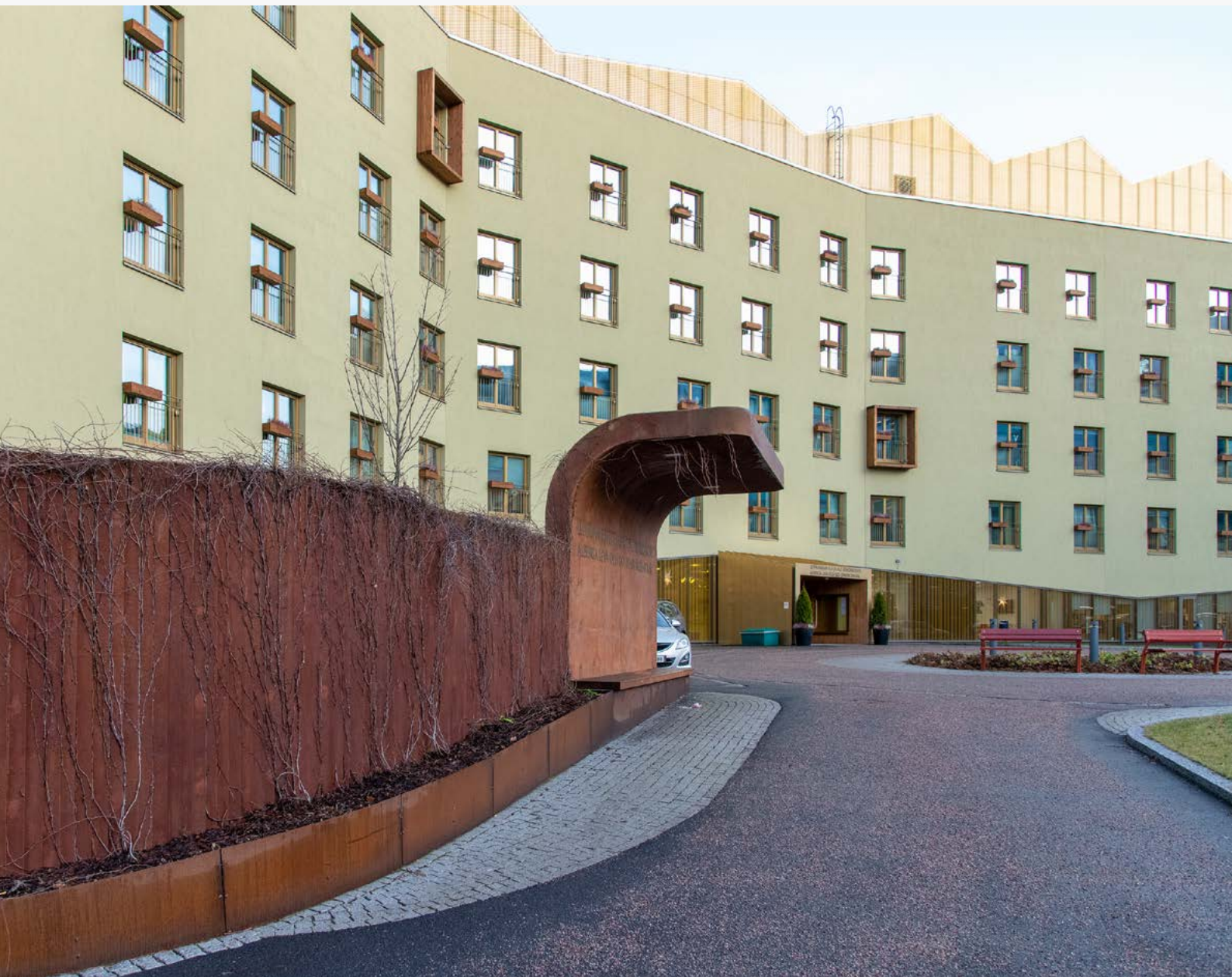

Konserniraportti Espoon merkittävimmistä yhteisöistä

tammi–joulukuu 2021

27.1.2022

Yhteenveto

Konserniraportti tammikuu–joulukuu 2021 sisältää Espoo-konsernin merkittävimpien yhteisöjen talouteen ja toimintaan liittyvät olennaiset tiedot. Tiedot ovat tilinpäätöksen ennakkotietoja ja saattavat muuttua varsinaiseen tilinpäätökseen.

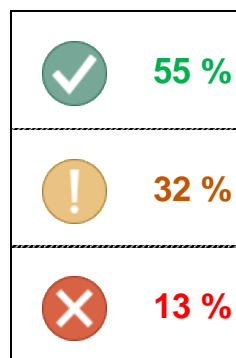
Espoon valtuuston konserniyhteisöille asettamat tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- Toteutuneet tavoitteet: **21/38** (55 %).
- Osittain toteutuneet/toteutumista ei voida arvioida: **12/38** (32 %)
- Toteutumatta jääneet: **5/38** (13 %)

Toteutumatta jääneet tavoitteet ovat:

- Omnia: liikevoitto ja liikevoittoprosentti
- Omnia: tutkintokoulutuksesta eronneiden osuus
- EMMA: Espoon kulttuuripalveluiden haluttavuus ja toiminnan laatu
- EMMA: Museon asema valtakunnallisesti ja kansainvälisesti arvostettuna ja haluttuna yhteistyökumppanina
- Espoon kaupunginteatteri: Vierailuesitysten määrä

Koronaviruspandemia vaikutti usean konserniyhteisön tavoitteiden toteutumiseen negatiivisesti myös vuonna 2021.

27.1.2022

Yhteisö	Tulostavoite/mittari	Arvio	Muutos Q4/Q3
Espoon asunnot	Asuntojen keskimääräinen vuosittainen käyttöaste on vähintään 98%	✓	— +0
	Asiakaskokemus on hyvällä tasolla	✓	— +0
	Keskimääräinen asunnontuotannon aloitus 400 vuodessa	!	— +0
	Lämmityksen energiatehokkuus paranee	✓	▲ +1
	Aktiivinen osallistuminen asunnottomuuden hoitamiseen	✓	— +0
Espoo Catering	Työn tuottavuuden nousu (=hlöstökulut lv:sta). (Vertailuvuosi 2019)	✓	— +0
	Aterioiden hinnat ja laatu säilyvät vakaina	✓	— +0
	Asiakastytyväisyyskyselyn kokonaisarvosana palvelusta on aiempaa paremmalla tasolla ja jatkuva asiakaskokemuksen seuranta on toiminnassa	✓	— +0
	Vastuullisuus toteutuu mitattuna sekä sosiaalisella että kestävään kehitykseen liittyvillä toimenpiteillä.	✓	— +0
Omnia	Liikevoitto ja liikevoittoprosentti	✗	▼ -2
	Tutkinnon suorittaneiden sijoittuminen työelämään tai jatko-opintoihin	✓	— +0
	Tutkintokoulutuksesta eronneiden osuus	✗	▼ -2
	Toiminnan vaikuttavuuden mittaamista ja seuraamista kehitetään	!	ei seurantatietoa
Kiinteistöjä omistavat yhtiöt	Rakennusten sisäilmaolosuhteiden parempi hallinta sekä turvalliset ja terveelliset sisäilmaolosuhteet käyttäjille ja rakennuksille	!	ei seurantatietoa
Länsimetro	LM2-hankkeen kustannusennuste ≤ 1159 miljoonaa	✓	— +0
	LM2-hankkeen odotettu luovutus liikennöintiä varten viimeistään vuoden 2023 aikana	✓	— +0
	Hankkeen etenemistä raportoidaan säännöllisesti ja tiiviisti omistajille. Mahdolliset merkittävät muutokset hankkeessa käsitellään omistajien kanssa	✓	— +0
	Riskienhallinnasta ja realistisesta aikataulu- ja kustannustoteumasta raportoidaan tiiviisti ja avoimesti omistajille sekä mahdolliset merkittävät muutokset hankkeessa käsitellään omistajien kanssa	✓	— +0
EMMA	Espoon kulttuuripalveluiden haluttavuus ja toiminnan laatu	✗	▼ -1
	Museon asema valtakunnallisesti ja kansainvälisesti arvostettuna ja haluttuna yhteistyökumppanina	✗	▼ -1
Enter Espoo	12 onnistunutta ja merkittävää yritysprojektiä, jotka voivat olla a) yrityksen asettuminen, b) investointi kasvuyritykseen tai c) yhteistyöprojekti Enter Espoon ekosysteemin toimijan ja yrityksen tai vastaavan välillä	✓	— +0
	330 000 yöpymistä (yöpymisten määrä virallisissa majoituspaikoissa, Tilastokeskus)	✓	— +0
	Toiminnan vaikuttavuuden mittaamista ja seurantaa kehitetään	✓	— +0
Espoon kaupunginteatteri	Vierailuesitysten määrä	✗	— +0
	Asiakastytyväisyys	✓	— +0
HSL	Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) tuottavuuden nousu vähintään 1,5 % / vuosi	!	— +0
	Joukkoliikenteen palvelutaso on parantunut	✓	— +0
	Jalankulun, pyöräilyn, joukkoliikenteen ja uusien liikkumispalvelujen kulkutapaosuus kasvaa ja uusia liikkumispalveluja otetaan käyttöön	!	— +0
	Joukkoliikenteen energiatehokkuutta parannetaan ottamalla käyttöön sähköbussseja ja muun linja-autokaluston osalta siirrytään käyttämään yhä enemmän biopohjaisia polttoaineita	✓	— +0
HSY	Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) tuottavuuden nousu vähintään 1,5% / vuosi	!	— +0
	Tehostetaan toimenpiteitä vesijohtoverkon hävikin pienentämiseksi	!	— +0
	Kotitalouksien jätteen kierrätysasteen ja palvelutason nostaminen	!	▲ +1
	Blominmäen puhdistamon rakentaminen edistyy hallitusti siten, että laitos voidaan ottaa käyttöön suunnitelman mukaisesti 2022	!	— +0
HUS*	HUS kuntayhtymän tuottavuuden nousu vähintään 1 % / vuosi	!	▲ +1
	Jorvin sairaala-alueen yhteisten palvelupolkujen asiakaslähtöistä kehittämistä jatketaan kaupungin kanssa yhteistyössä	✓	— +0
	Investointien kokonaistaso mitoitettava rahoituksellisesti kestävä tasolle	✓	— +0
	Kiinteistöomaisuuden arviointi ja realisointi	!	▼ -1
	HUS ei ylitä talousarviota	!	— +0

* Tilanne 3.11.2021. HUS ei ole toimittanut tuoreempia tietoja.

27.1.2022

Merkittävimpien tytäryhteisöjen kokonaistalous toteutui lähes talousarvion mukaisesti. Omnian, Espoon Koulu- ja päiväkotitilojen sekä Espoon sairaalan tulokset olivat heikoimpia suhteessa talousarvioihin.

Omnian kokonaistulokseen vaikuttaa Espoon kaupungilta siirtyneen työtoiminnan kokonaiskustannukset. Espoon koulu- ja päiväkotitilojen hallitus päätti olla perimättä 1,5 kk:n hoitovastikkeita hyvän taloustilanteen vuoksi. Lisäksi budjetoidut Tuomarilan hoito- ja pääomavastikkeet jäivät toteutumatta peruskorjauksen viivästymisestä johtuen. Yhtiön talousarvion kokonaistulos ei sisällä rahastointeja (n. 10 miljoonaa euroa). Espoon sairaalan kokonaistulokseen vaikuttavat budjetin ylitykset mm. hallintokuluissa (oikeuskulut), korjauksissa ja lainojen korkokuluissa.

Yhteenveto					
(1 000 euroa)	Konsernin	Henkilöstö-	Kokonaistulos		
Yhteisö	omistus %	määrä	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Espeen Asunnot Oy	100 %	118	63	0	21
Espoo Catering Oy	100 %	483	-309	241	186
Espeen seudun koulutuskuntayhtymä Omnia	86,89 %	1109	6 185	6	-1 081
KOy Espoon Koulu- ja päiväkotitilat	100 %	1	975	12 217	-3 595 *
KOy Espoon sairaala	100 %	1	-1	0	-334
KOy Espoon Sotekiinteistöt	100 %	1	1 105	197	15
Länsimetro Oy	84,4 %	17	-2 659	8 247	8 638

* Talousarvio ei sisällä rahastointeja

27.1.2022

Sisällysluettelo

1	Keskeiset tapahtumat merkittävimmissä tytäryhteisöissä.....	6
1.1	Espoon Asunnot Oy	6
1.2	Espoo Catering Oy	6
1.3	Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia	6
1.4	KOy Espoon Koulu- ja päiväkotitilat.....	7
1.5	KOy Espoon sairaala.....	7
1.6	KOy Espoon Sotekiinteistöt	7
1.7	Länsimetro Oy	8
2	Merkittävimmät tytäryhteisöt	8
2.1	Espoon Asunnot Oy	8
2.1.1	Toiminta.....	8
2.1.2	Tavoitteet.....	9
2.1.3	Talous.....	10
2.2	Espoo Catering Oy	11
2.2.1	Toiminta.....	11
2.2.2	Tavoitteet.....	14
2.2.3	Talous.....	15
2.3	Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia	17
2.3.1	Toiminta.....	17
2.3.2	Tavoitteet.....	19
2.3.3	Talous.....	20
2.4	KOy Espoon Koulu- ja päiväkotitilat.....	20
2.4.1	Toiminta.....	21
2.4.2	Tavoitteet.....	22
2.4.3	Talous.....	22
2.5	KOy Espoon sairaala.....	23
2.5.1	Toiminta.....	23
2.5.2	Tavoitteet.....	24
2.5.3	Talous.....	24
2.6	KOy Espoon Sotekiinteistöt	25

27.1.2022

2.6.1	Toiminta.....	25
2.6.2	Tavoitteet.....	26
2.6.3	Talous.....	26
2.7	Länsimetro Oy.....	27
2.7.1	Toiminta.....	27
2.7.2	Tavoitteet.....	30
2.7.3	Talous.....	31
3	Muiden konserniyhteisöjen tavoitteet.....	32
3.1	EMMA-taidemuseosäätiö sr	32
3.2	Enter Espoo Oy.....	33
3.3	Espoon kaupunginteatterisäätiö sr	33
3.4	Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)	34
3.5	Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY).....	35
3.6	Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä (HUS)	36

27.1.2022

1 Keskeiset tapahtumat merkittävimmissä tytäryhteisöissä

1.1 Espoon Asunnot Oy

Vuoden 2021 aikana tehtiin investointipäätökset 329:stä asunnosta ja aloitettiin 403:n asunnon rakentaminen. Vuoden aikana valmistui yhteensä 252 asuntoa.

Liikevaihto kasvoi 2,6 % vuodesta 2020 valmistuneiden uudiskohteiden ansiosta. Koronaviruspandemia heikensi asuntojen käyttöastetta erityisesti alkuvuonna. Kumulatiivinen asuntojen käyttöaste koko vuodelle oli 98,5 %. Liiketoiminnan muut tuotot muodostuivat pääosin erillisasuntojen ja Suvelan kiinteistökehitykseen liittyvän tontin myynneistä.

Kustannukset ovat kasvaneet erityisesti korjauksissa, lämmityksessä ja sähkökuluissa verrattuna vuoteen 2020. Korkokustannukset jäivät sen sijaan maltillisiksi. Kuntarahoitus muutti 1.10.2021 alkaen lainojen koronmääritystavan, mikä vaikuttaa suotuisasti Espoon Asuntojen korkokustannusten kehitykseen negatiivisten korkojen aikana. Korkotason odotetaan jatkuvan maltillisena.

1.2 Espoo Catering Oy

Koronaviruspandemia vaikutti merkittävästi yhtiön toimintaan myös vuonna 2021. Poikkeusvuoden aikana yhtiössä keskityttiin henkilöstön ja asiakaskunnan suojaamiseen, uusien toimintamallien ja palvelukonseptien luomiseen, pandemian aiheuttamien taloudellisten vaikutusten minimointiin sekä poikkeusoloista huolimatta toiminnan jatkuvaan kehittämiseen. Toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa korostui koronan vaikutus ja siten asiakkaiden tarvitsemat erikoispalvelut, kuten esimerkiksi lounaskassit, luokkaruokailut ja karanteenitarjoilut.

Espoo Cateringin liikevaihto oli 38 miljoonaa euroa. Kasvua edelliseen vuoteen oli 13 %. Liikevaihdon kasvu perustuu talousmallin muutokseen, jossa oppilasruokailun lasutus ja siihen liittyvät kustannukset ovat siirtyneet täysimääräisesti yhtiön kirjanpitoon 1.8.2020 alkaen. Liikevaihto on kehittynyt positiivisemmin kuin kustannuserät yhteensä. Espoo Catering pitää tätä onnistumisena, sillä toiminta poikkeusjärjestelyin oli työkustannuksiltaan ja raaka-ainehankintojen osalta normaalia kustannusrakennetta kalliimpaa.

1.3 Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia

Keskeisimmät vuodelle 2021 asetetut toiminnalliset tavoitteet saavutettiin poikkeustilanteesta huolimatta. Vuodelle 2021 asetettua taloudellista tavoitetta (liikevoitto) ei saavutettu, koska ammatillisen koulutuksen valtionosuusrahoitusta ei saatu täysimääräisesti hakemuksen mukaisesti. Maksuvalmius (kassavarat) säilyi hyvänä, eikä lainarahoitukselle ollut tarvetta.

27.1.2022

Oppivelvollisuus uudistuksen valmistelutoimet saatiin päätökseen ja uusi laki tuli voimaan 1.8.2021 alkaen. Uudistus tulee näkymään opiskelijaprofiilin muutoksena, mutta painopiste Omniassa tulee säilymään jatkossakin aikuiskoulutuksessa. Aikuislukion uusi opetussuunnitelma tuli voimaan elokuussa 2021.

Yrityspalveluita, työllisyyttä, maahanmuuttoa ja osallisuutta koskevia palveluita on tarjottu laaja-alaisesti etätoimintoina koronatilanteen pitkittyessä. Suurin yksittäinen henkilöstömäärän lisäys johtui yksilömuotoisen kuntouttavan työtoiminnan siirrosta Espoon kaupungilta liikkeenluovutuksella, jonka yhteydessä Omniaan siirtyi yhteensä 46 työntekijää. Sopimuksessa määritelty rahoitus ei kattanut siirtyneen toiminnan kokonaiskustannuksia täysimääräisesti, joten keskusteluja rahoitusvajeen kompensoinnista jatketaan.

Poikkeustilanne on asettanut haasteita koko henkilöstölle. Korvaavan työn toimintatapoja on sovellettu niiden ammattiryhmien osalta, jotka eivät ole pystyneet työn luonteen vuoksi tekemään etätöitä. Tällä on varmistettu, ettei poikkeusolojen aikana henkilöstöä ole irtisanottu, lomautettu tai osa-aikaistettu.

1.4 KOy Espoon Koulu- ja päiväkotitilat

Viherlaakson koulun ja lukion peruskorjausta ja laajennusta sekä Laajalahden koulun ja Tuomarilan koulun peruskorjauksia varten nostetaan tulevina vuosina lisää lainaa, joten lainakanta tulee kasvamaan. Kyseiset peruskorjaukset ovat myös yhtiön merkittävimmät investoinnit.

Yhtiön tulokseen vaikuttaa Oy Kielaksen myynti ja tästä suoritetun maankäyttösopimuskorvauksen lopullinen käsittely kirjanpidossa.

1.5 KOy Espoon sairaala

Yhtiöllä ja rakennuksen urakoitsijalla on vireillä prosessi koskien lisä- ja muutostöistä johtuvaa erimielisyyttä.

HUS aloittaa rakentamaan uutta sairaalarakennusta Jorvinmäelle.

Espoon kaupunginhallitus on hyväksynyt allekirjoitetun kauppakirjan KOy Espoon sairaalan koko osakekannasta. Kauppa toteutetaan vuoden 2022 ensimmäisen vuosineljänneksen aikana.

1.6 KOy Espoon Sotekiinteistöt

Hallitus päätti jättää tilikauden aikana hoito- ja pääomavastiketta perimättä kahden kuukauden hoito- ja pääomavastiketta vastaavan määrän yhtiön myönteisestä taloustilanteesta johtuen. Kulupuolelle oli budjetoitu korjauksia, joita ei tilikauden aikana toteutettu koronasta johtuen.

27.1.2022

1.7 Länsimetro Oy

Länsimetron Ruoholahti–Matinkylä-osuudelle kahden edellisen vuoden aikana tehdyt käytettävyyttä parantavat investointihankkeet ovat takuuvaiheessa. Vuoden 2021 uusien käyttövaiheen investointien toteutuminen on seurannassa ja investointiprosessia on kehitetty yhteistyössä HKL:n kanssa. Vuoden 2022 käyttövaiheen investointisuunnitelma on valmistunut ja hyväksytty hallituksessa joulukuussa.

Länsimetro Oy:n Ruoholahti–Matinkylä-osuutta hallinnoivan HKL:n huolto- ja kunnossapitotehtävien suoritteet ovat olleet keskimäärin hyvällä tasolla. Länsimetro Oy:n ja HKL:n välillä on käynnissä sopimusneuvottelut koskien yhteistyösopimusta LM2:n valmistumisen jälkeiselle ajalle. Sopimuksen keskeneräisyydestä huolimatta uuden yhteistyösopimuksen mukaiset tarpeelliset valmistelut LM2-vaiheen käyttöönottoon liittyen ovat käynnissä.

Matinkylä–Kivenlahti-hankkeen rakentamisen kokonaisvalmius joulukuun lopussa oli n. 96 %. Koronavirusepidemian vaikutukset hankkeeseen ovat edelleen jääneet vähäisiksi. Matinkylä–Kivenlahti-hanke etenee kokonaisuutena hankesuunnitelman mukaisessa aikataulussa ja kustannusarvion mukaisesti. Tavoitteena on, että Matinkylä–Kivenlahti-osuus luovutetaan operaattori HKL:n käyttöön vuoden 2023 aikana.

2 Merkittävimmät tytäryhteisöt

2.1 Espoon Asunnot Oy

Espoon Asunnot Oy on Espoon kaupungin 100 %:sti omistama tytäryhtiö, jonka perustehtävä on vuokrata viihtyisiä ja kohtuuhintaisia asuntoja niitä tarvitseville, palvella asiakkaita sujuvasti ja pitää yllä kiinteistöjen kuntoa. Yhtiö on voittoa tavoittelematon. Yhtiöllä on tällä hetkellä yli 15 000 vuokra-asuntoa eri puolilla Espoota ja uusia rakennetaan jatkuvasti.

Omistusosuus	Henkilöstömäärä
100 %	118
Hallituksen puheenjohtaja	Toimitusjohtaja
Janne Tähtikunnas	Jaakko Kammonen

2.1.1 Toiminta

Asuntotuotantoa seurataan vuosittain tehtyjen investointipäätösten, rakentamisen aloitusten ja valmistumisten mukaisesti.

Vuoden 2021 aikana tehtiin investointipäätökset 329:stä asunnosta (Teerimäenportti 3, Syvänsalmenkatu 1, Suvikummuntie 1E, Nuottaniementie 7, Hyljetie 3).

27.1.2022

Vuoden 2021 aikana aloitettiin 403:n asunnon (Kalaonnettie 5, Maapallonkatu 5, Teerimäenportti 3, Syvänsalmenkatu 1, Suvikummuntie 1E ja Nuottaniementie 7, Hyljetie 3) rakentaminen. Säterinkatu 13 (Huvilinnantie) 117 asunnon aloitus siirtyi vuoden 2022 alkuun.

Vuoden 2021 aikana valmistui yhteensä 252 asuntoa (Vesipirtintie 2 ja Kolkekannaksentie 1, Niittykummuntie 12 A).

2.1.2

Tavoitteet

Tulostavoite / tavoite	Mittari / arviointikriteeri	Tilanne TP	Arvio
Asuntojen keskimääräinen vuosittainen käyttöaste on vähintään 98%	Käyttöaste %	98,50 %	✓
Asiakaskokemus on hyvällä tasolla	NPS-kyselyn suosittelemuus on +40	NPS-kyselyt 1-12/2021: Nettosuositteluindeksi 44 Asteikko (-100 ... 100)	✓
Keskimääräinen asunnontuotannon aloitus 400 vuodessa	Neljän edellisen vuoden alkaneiden asuntojen liukuva keskiarvo	Asuntoaloituksia 1-12/2021 403 kpl. Liukuva ka 377 kpl/vuosi.	!
Lämmityksen energiatehokkuus paranee	Kiinteistöjen keskimääräinen lämpöindeksi	40,4 kWh/Rm3 (40,6 kWh/Rm3 1-12/2020 tarkennettu)	✓
Aktiivinen osallistuminen asunnottomuuden hoitamiseen	Yhtiön toimenpiteet ja asunnottomille tarjottujen asuntojen määrä	Asunnottomille tarjottujen asuntojen määrä 1-12/2021 yhteensä 296 kpl (kieltäytymisiä 86 kpl). Asumistaloussosiaalityön ATSO-hanke käynnistynyt (nopean asuttamisen malli ja tukipalvelu) yhteistyössä Espoon kaupungin aikuissosiaalityön kanssa. Lisäksi osallistuttu asunnottomuusverkoston toimintaan ja asunnottomien yöhön.	✓

27.1.2022

2.1.3 Talous
Tuloslaskelma

1000 euroa	TP 2020	TA 2021	TP 2021	Erotus 2021 Muutos-%	
				TP-TA	edellisvuodesta
Liikevaihto	139 159	143 575	142 794	-781	3 %
Liiket. muut tuotot	8 122	300	4 038	3 738	-50 %
Henkilöstökulut	-6 924	-7 091	-6 987	104	1 %
Materiaalit ja palvelut	-82 066	-83 987	-89 277	-5 290	9 %
Liiketoiminnan muut kulut	-1 089	-1 050	-1 262	-212	16 %
Poistot	-33 672	-33 249	-34 342	-1 093	2 %
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta		0		0	
Liiketulos	23 530	18 498	14 964	-3 534	-36 %
Rahoitustuotot	112	0	159	159	42 %
Rahoituskulut	-4 874	-6 917	-4 981	1 936	2 %
Tuloverot		0	-4	-4	
Muut tilinpäätössiirrot	-18 705	-11 581	-10 117	1 464	-46 %
Kokonaistulos	63	0	21	21	-67 %

Rahoituslaskelma

1000 euroa	TP 2020	TA 2021	TP 2021	Kasvu-%	
Investoinnit		80 694	114 388	105 194	30 %
Lainakanta		757 960	824 812	799 414	5 %
Kassavarat		65 603	53 965	52 721	-20 %

Vuoden 2021 liikevaihto kasvoi viime vuodesta 2,6 %. Sitä nostivat vuoden 2020 lopussa valmistuneet kohteet sekä tammikuussa 2021 valmistunut Vesipirtintie 2 sekä vuoden viimeisellä kvartaalilla valmistuneet Kolkekannaksentie 1 ja Niittykummuntie 12 A. Alkuvuodesta asuntojen käyttöastetta heikensi edeltävänä vuonna alkanut koronapandemia, joka hidasti vapautuvien asuntojen tarkastus- ja vuokrausprosesseja. Asuntojen käyttöaste nousi kuitenkin tasaisesti vuoden jälkipuoliskolla ja kumulatiivinen asuntojen käyttöaste koko vuodelle oli 98,5 %. Vuoden viimeisen kvartaalin liikevaihtoa nostavat syyskuun lopussa valmistuneet uudiskohteet (Kolkekannaksentie 1 ja Niittykummuntie 12 A). Liiketoiminnan muut tuotot muodostuivat pääosin erillisasuntojen myynneistä (14 kpl, 1,9 miljoonaa euroa) ja Suvelan kiinteistökehitykseen liittyvän tontin myynti (1,0 miljoonaa euroa).

Kustannukset ovat kasvaneet erityisesti korjauksissa, lämmityksessä ja sähkökuluissa viime vuoteen verrattuna. Ylläpitävien korjausten määrä toteutui suunniteltua suurempana. Korjauskustannuksia nostavat myös koronapandemian vuoksi edeltävästä vuodesta siirtyneet korjaukset, kuten uudelleenlukitukset ja sarjoitukset. Muutokorjausten kustannukset ovat myös toteutuneet suunniteltua korkeampina. Lämmityskustannuksia nosti alkuvuoden kova pakkasjakso. Poistot ylittivät budjetoidun n. 1 miljoonaa euroa ja niitä kasvatti Nuottaniementie 7 puretun kiinteistön jäännösarvon (0,4 miljoonaa euroa) poisto.

27.1.2022

Korkokustannukset jäivät maltillisiksi, mihin vaikutti alhainen korkotaso sekä lainojen nostojen ajoittuminen alun perin suunniteltua myöhäisempään ajankohtaan. Espoon Asuntojen vaihtuvakorkoisista lainoista noin 60 % on Kuntarahoitukselta. Kuntarahoitus muutti lainojen koronmääritystavaksi kokonaiskoron nollalattian, jonka myötä negatiivisen viitekoron noteeraus huomioidaan kokonaiskoron laskennassa negatiivisesta arvostaan, kuitenkin siten, että luoton kokonaiskorko on aina vähintään nolla. Muutos tulee voimaan 1.10.2021 jälkeen luottokohtaisesti lainan seuraavan korontarkistuksen yhteydessä, ja vaikuttaa suotuisasti negatiivisten korkojen aikaan Espoon Asuntojen korkokustannusten kehitykseen. Korkotason odotetaan jatkuvan maltillisena.

2.2 Espoo Catering Oy

Espoo Catering Oy on kaupungin 100 %:sti omistama yhtiö. Espoon kaupungille yhtiö myy ruokapalveluita lasten, nuorten, ikäihmisten, potilaiden ja henkilöstön tarpeisiin sekä kokouksiin ja vierastarjoiluihin. Lisäksi Espoon Catering tarjoaa ateriapalveluointimintaan liittyviä sisäisiä asiantuntijapalveluita.

Omistusosuus	Henkilöstömäärä
100 %	483
Hallituksen puheenjohtaja	Toimitusjohtaja
Päivi Raunu	Kristina Inkiläinen

2.2.1 Toiminta

Koronaviruspandemia vaikutti merkittävästi yhtiön toimintaan myös vuonna 2021. Poikkeusvuoden aikana yhtiössä keskityttiin henkilöstön ja asiakaskunnan suojaamiseen, uusien toimintamallien ja palvelukonseptien luomiseen, pandemian aiheuttamien taloudellisten vaikutusten minimointiin sekä poikkeusoloista huolimatta toiminnan jatkuvaan kehittämiseen. Toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa korostui koronan vaikutus ja siten asiakkaiden tarvitsemat erikoispalvelut, kuten esimerkiksi lounaskassit, luokkaruokailut ja karanteenitarjoilut.

Tammikuussa remontin valmistuttua avautuivat Meritorin koulu, Matinraitin ja Suviniityn päiväkodit. Elokuussa 2021 avautui uusi Monikko-koulukeskus Leppävaaraan sekä remontoituiden kohteet Espoonlahden aluekeittiö ja Viherlaakson koulu ja lukio. Kyseiset kohteet ovat toiminnaltaan isoja ja niissä on tuotantokeittiöt, minkä johdosta kyseisten alueiden pienemmistä kouluista ja päiväkodeista siirtyi näihin kohteisiin asiakkaita. Lähetyksen ja asiakasmäärien muutoksesta johtuen kolme tuotantokeittiötä muuttui palvelukeittiöksi elokuussa 2021. Joulukuun 2021 lopussa Tiistilän koulu siirtyi evakkoon ja keittiön toiminta loppui. Ikäihmisten toiminnan piiriin palautui elokuusta alkaen ulkopuoliselta toimijalta Soukan elä- ja asukeskus sekä Tapiolan palvelutalo.

27.1.2022

Nopea reagointi korostui pandemiatilanteen vaihdellessa ja sisäiseen viestintään kiinnitettiin erityistä huomiota, jotta henkilöstölle saatiin tarvittava, ajantasainen ohjeistus. Teams-ympäristöjen käyttöä lisättiin Henkilöstöinfojen ohella myös alue- ja esimiesten kokouksissa.

Espoo Catering suositteli koko henkilöstölleen koronarokotetta ja yhtiö teki tiivistä yhteistyötä Espoon kaupungin työterveyshuollon ja tartuntatautiyksikön kanssa. Vaikka vastaavanlaista toimintojen sulkua kuin vuoden 2020 keväällä ei nähtykään, oli koronakaranteeneja merkittävä määrä. Karanteeneja oli yhteensä 255 eri kohteessa 842 kappaletta, ja ne koskivat kaikkiaan yli 15 000 asiakastamme.

Espoo Cateringin oma henkilöstömäärä kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna. Henkilöstöä oli vuoden 2021 lopussa 483 (453), joista määräaikaisia 69 (47). Vuoden 2021 keskimääräinen työntekijämäärä oli 475 (448). Henkilöstön hyvinvointia mitattiin mm. fiilismittarilla, kivakyselyillä, sairauspoissaolojen määrällä sekä Kevan työhyvinvointikyselyllä. Henkilöstön kehittäminen on ollut pienimuotoista ja keskittynyt lähinnä IT-taitojen kehittämiseen - yhteistyö Wistec Trainingin Oy:n kanssa aloitettiin maaliskuussa 2021.

Yhteistyössä Design Lime Oy:n kanssa toteutettiin henkilöstöresursointiprojekti, jossa tehtiin työajan havainnointia erilaisissa keittiöissä kuten Kilon Keittiöissä, ikäihmisten ja koulujen tuotantokeittiöissä sekä koulujen ja päiväkotien palvelukeittiössä. Havainnointien perusteella valmistui apuvälineeksi laskuri henkilöstömitoitukseen sekä kehittämisehdotuksia keittiöiden toimintaan.

Vuonna 2021 otettiin käyttöön asiakkuudenhallintajärjestelmä (CRM), jonka avulla pystytään paremmin hallitsemaan niin asiakas- kuin operatiivisiakin perustietoja ja parantamaan raportointia ja seuranta.

Asiakastyötä tehtiin koronan sallimissa puitteissa. Espoo Catering toteutti syksyllä Kouluruokatapahtuman yhteistyössä Unilever Food Solutionin ja Suomen kokkimajoukkueen kanssa. Mittavassa kouluissa tapahtuneessa kartoituksessa oppilaita haastateltiin kasvisruokien kehittämiseksi. Vuoden 2021 aikana perustettiin myös yhdessä Ruokapalvelujen ja asiakkaidemme kanssa kouluruokailuprojekti, jonka tarkoituksena on kehittää kouluruokahetkeä yhdessä oppilaiden kanssa. Varhaiskasvatuksen kanssa ateriatilaamista uudistettiin entistäkin asiakaslähtöisemmäksi. Pitkäaikais-hoidon ateriasisältöä- ja -hinnoittelua uudistettiin yhteistyössä asiakkaan kanssa vastaamaan asiakkaiden todellisia tarpeita. Terveys- ja päihdepalvelujen kanssa sovittiin uudesta tavasta toimittaa elintarvikkeita kaupakassityyppisesti. Seniorikeskusten osalta tarjontaa muokattiin vallitsevaan tilanteeseen sopivaksi ja yhdessä asiakkaan kanssa kehitettiin mukaan otettavan ruoan palvelu.

Asiakaskokemuksen mittauslaitteet kiersivät Espoo Cateringin kohteissa koronan sallimissa rajoissa, kouluissa vain syyslukukaudella. Palautteita tuli olosuhteisiin nähden paljon. Palautteiden pohjalta tehtiin tehokkaita ja reaaliaikaisia toimenpiteitä

27.1.2022

asiakkaiden tyytyväisyyden parantamiseksi, esim. muutoksia ruokalistoihin ja käytännön ohjeistuksia tarkennettiin. Vuosittain toistuva tilaaja-sopimusasiakkaille laadittu kysely tehtiin marraskuussa ja kokonaistyytyväisyys palveluun on parantunut vuodesta 2020.

Espoo Cateringin laadukas toiminta perustuu jatkuvaan kehittämiseen, asiakastyytyväisyyden lisäämiseen ja ympäristösuojelutason parantamiseen. Yhtiön toiminta täyttää kansainväliset ISO 9001 -laadunhallintakriteerit sekä ISO 14001 -ympäristöjärjestelmän kriteerit. Johdon katselmus (ISO 9001 ja ISO 14001) pidettiin 23.6.2021 ja laatu- sekä ympäristöjärjestelmä todettiin olevan vaikuttava ja yhteneväinen liiketoimintaprosessien kanssa. Toiminnan laatua arvioitiin ja kehitettiin säännöllisesti ja yhtiössä toteutettiin sisäisiä auditointeja sekä toimittaja-arvioiteja.

Kilon Keittiön tuotantoteknologiaa ja automaatiota kehitettiin ja yhtiössä toteutettiin erillinen kehittämisprojekti, jonka avulla löydettiin uusia innovaatioita tuotantoteknologian hyödyntämiseksi. Kilon Keittiössä valmistettiin toimintakauden aikana päivittäin keskimäärin 29 000 annosta, mikä on n. 6 000 annosta enemmän kuin vuonna 2020. Kilon tuotannon piiriin siirtyi syyskaudella kolme koulukohdetta ja kaksi päiväkotia: Martinkallio, Rastaala ja Saunalahti sekä Suviniitty ja Matinraitti.

Tuotekehityksestä valmistui toimintavuonna 32 (41) uutta ruokatuotetta ja Kilon keittiön reseptiikan muuttaminen kylmävalmistustuotantoon soveltuvaksi saatiin päätökseen. Koulujen ja päiväkotien tuotevalikoiman kehitysprojekti käynnistettiin. Projektin tavoitteena on luoda päiväkotikäisten sekä koululaisten ja opiskelijoiden makumaailmaan paremmin sopivat ruoat. Kasvisruokailun menekin edistämiseksi tehtiin useita toimenpiteitä ja kasvisruoan maineen, laadun sekä suosittuuden edistämiseksi perustettiin kehitysprojekti.

Elintarvikkeiden kotimaisuusaste oli edellisten vuosien tapaan korkea. Tilikauden lopussa kotimaisuusaste oli Kilon keittiön käyttämissä tuotteissa 75 % (78) ja muissa keittiöissä 74 % (73). Kalahankinnoista 94 % (86) oli WWF:n suosituksen mukaisen parhaan eli vihreän luokituksen mukaisia. Kasvisruoan menekki verrattuna sekaruokaan kasvoi edellisestä vuodesta ollen 24 % (20).

Toimintaympäristön muutokset

Koko henkilöstö sai 1.4.2021 työehtosopimuksen mukaisen palkkojen yleiskorotuksen ja AvainTES:n järjestelyerä kohdistettiin palveluvastaaville ja esimiehille. Lisäksi helmikuussa neuvoteltiin vuoden 2021 lomarahen vaihtamisesta vapaaksi. Lomarahen vaihtaminen vapaaksi oli vapaaehtoista.

Riskien hallinta

Yhtiössä tehtyä riskirekisteriä arvioidaan ja päivitetään säännöllisesti. Taloudelliset riskit pyritään eliminoidaan tarkalla talouden seurannalla ja välittömillä toimenpiteillä.

27.1.2022

Riskirekisterissä on kuvattuna merkittävimmät riskit, niiden hallintakeinot, kehittämistoimet ja vastuuhenkilöt. Merkittävimmät riskit ovat elintarvikehygieniapoikkeamat, ammattitaitoisen henkilöstön rekrytointivaikeudet, sähkön ja veden jakeluhäiriöt, lakot, pandemiat, imagotappiot sekä työsuojeluun liittyvät ongelmakohtat sekä mahdolliset alihankkijoiden toimet.

Omavalvonta ja hygieniaohjelmien mukainen toiminta ehkäisevät ruokaan liittyvien riskien toteutumista. Laatu- ja ympäristösertifioinnin mukainen toiminta selkeyttää prosesseja ja seuranta-auditoinnit rytmittävät tätä työtä.

2.2.2

Tavoitteet

Tulostavoite / tavoite	Mittari / arviointikriteeri	Tilanne TP	Arvio
Työn tuottavuus nousee vähintään 3 % / vuosi	Työn tuottavuuden nousu (=hlöstökulut lvs:sta). (Vertailuvuosi 2019)	Henkilöstökustannukset olivat suunnitellulla tasolla. Palkat ja palkkiot sekä työvoimanvuokrauksen osuus oli 44 %(48) liikevaihdosta. Henkilöstöresurssointiprojekti valmistui joulukuun loppuun mennessä ja havainnointien perusteella saatiin käyttöön uusi henkilöstömitoituksen laskuri.	✓
Aterioiden hinnat ja laatu säilyvät vakaina	Hintoja ei koroteta vuonna 2021	Hintoja ei ole korotettu vuonna 2021 raaka-ainehintojen, palkkojen ja muiden kustannusten noususta huolimatta.	✓
Asiakastytyväisyyskyselyn kokonaisarvosana palvelusta on aiempaa paremmalla tasolla ja jatkuva asiakaskokemuksen seuranta on toiminnassa	Tilaja-asiakkaiden antama yleisarvosana on vähintään samalla tasolla kuin vuonna 2019 ja päivittäinen asiakaspalautemäärä on saatu nousuun.	Asiakastytyväisyys on kehittynyt myönteisesti ja tilaja-asiakkaiden arvosana nousi edellis vuodesta ja oli 3,81 (3,68). Asiakaspalautteita on saatu olosuhteisiin nähden paljon 51406 kpl (57.200) vaikka asiakaspalautelaitteita ei kouluissa hygieniasyistä ollut käytössä koko vuotta. Asiakaspalautteiden pohjalta on käynnistetty kehitystoimenpiteitä.	✓
Vastuullisuus toteutuu mitattuna sekä sosiaalisella että kestävään kehitykseen liittyvillä toimenpiteillä.	Ruoan hävikki-% vähintään -1 prosenttiyksikköä alle edellisen vuoden toteuman. Sosiaalinen vastuu todennetaan henkilöstön työtyytyväisyysmittauksessa. Lisäksi Espoo Catering osallistuu kahteen yhteiskunnallisesti merkittävään hankkeeseen. Esim. energian säästöviikko, hävikkiviikko.	Ruoan hävikki pieneni keskimäärin 7,9% edellisvuodesta. Espoo Catering osallistui Hävikkiviikkoon ja Energiansäästöviikkoon. Työhyvinvointia on mitattu kvartaaleittain fiilismittarilla ja tulokset ovat olleet hyviä. Laatutyötä on jatkettu ISO 9001 ja ISO 14001 sertifikaattien mukaisesti. Toiminnan laatua arvioitiin ja kehitettiin säännöllisesti mm. tekemällä auditointeja sekä toimittaja-arvioiteja.	✓

27.1.2022

2.2.3 Talous

Tuloslaskelma					
1000 euroa	TP 2020	TA 2021	TP 2021	Erotus 2021 TP-TA	Muutos-% edellisvuodesta
Liikevaihto	33 579	37 084	38 014	203	13 %
Liiket. muut tuotot	492		20	1	-96 %
Henkilöstökulut	-16 223	-17 644	-16 707	411	3 %
Materiaalit ja palvelut	-14 593	-15 519	-17 249	-582	18 %
Liiketoiminnan muut kulut	-3 496	-3 530	-3 798	-192	9 %
Poistot	-95	-90	-93	-3	-2 %
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta				0	
Liiketulos	-336	301	187	-162	-156 %
Rahoitustuotot	-2			-1	-100 %
Rahoituskulut			-1	0	
Tuloverot	29	-60	0	32	-100 %
Muut tilinpäätössiirrot				0	
Kokonaistulos	-309	241	186	-131	-160 %

Espoo Cateringin liikevaihto oli 38 miljoonaa euroa (33,6), kasvua edelliseen vuoteen oli 13 %. Liikevaihdon kasvu perustuu talousmallin muutokseen, jossa oppilasruokailun laskutus ja siihen liittyvät kustannukset ovat siirtyneet täysimääräisesti yhtiön kirjanpitoon 1.8.2020 alkaen. Vertailussa vuodelle 2020 sisältyy myös varhaiskasvatuksen ja opetuksen poikkeustila 16.3–11.5.2020, jossa näkyi merkittävä asiakasmäärien väheneminen. Keväällä 2020 sivistystoimen aterialaskutus puuttui lähes kokonaan 16.3–30.4.2020 väliseltä ajalta. Ateriapakettien jakelu aloitettiin vasta huhti-toukokuun vaihteessa 2020.

Espoo Cateringin merkittävimmät asiakkaat olivat varhaiskasvatus 51 % osuudella (50) sekä opetus 37 % osuudella (33). Muissa asiakasryhmissä, mm. tilaustarjoiluissa sekä henkilöstö- ja vierasaterioiden lounasmyynissä, näkyivät koronaviruspandemian vaikutukset ja liikevaihdon laskua.

Liiketoiminnan kulut, materiaalit ja palvelut olivat 18,4 miljoonaa euroa (16,5). Näissä oli kasvua 12 % edelliseen vuoteen verrattuna. Työvoiman vuokrauspalvelujen ostot vähenivät toiminnan supistuessa keväällä sekä syksyllä 2021 työvoiman saatavuuden haasteista johtuen. Poikkeusvuoden aikana jouduttiin varautumaan henkilöstön ja asiakaskunnan suojaamiseen sekä uusien toimintamallien luomiseen. Nämä aiheuttivat tilikaudelle ylimääräisiä kuluja. Liiketoiminnan muut kulut olivat 3,8 miljoonaa euroa (3,5). Näistä toimitilakulut olivat yhteensä 2,2 miljoonaa euroa (2,1).

Henkilöstökulut, palkat ja palkkiot olivat 15,5 miljoonaa euroa (14,3) ja nämä kasvoivat 8 %. Henkilöstökulut eivät ole kuitenkaan kasvaneet samassa suhteessa verrattuna liikevaihtoon. Yhtiön toiminta jatkui poikkeusoloissakin ja lakisääteinen palvelu pystyttiin turvaamaan asiakkaalle. Vuokratyövoiman käytön vähentämisellä on saatu tarvittavia henkilöstömäärän joustoja ja henkilöstönsopeuttamistoimenpiteiltä on

27.1.2022

vältytty. Oma henkilöstö on siirtynyt korvaamaan sairaspöissaoloja tai toiminnan muutoksissa toimipisteiden välillä.

Liiketoiminnan kulut olivat yhteensä 37,8 miljoonaa euroa (34,3) ja ne kasvoivat 10 % liikevaihdon kasvaessa 13 %. Kulut jakautuivat seuraavasti: palkat ja palkkiot sekä työvoimanvuokraus yhteensä 16,7 miljoonaa euroa, osuus kuluista 44 % (47), elintarvikkeet ja tarvikkeet yhteensä 16,1 miljoonaa euroa, osuus kuluista 43 % (39) sekä vuokrat, kuljetus ja liiketoiminnan muut kulut 4,9 miljoonaa euroa, osuus kuluista 13 % (13). Liikevaihto on kehittynyt positiivisemmin kuin kustannuserät yhteensä. Espoo Catering pitää tätä onnistumisena, sillä toiminta poikkeusjärjestelyin oli työkustannuksiltaan ja raaka-ainehankintojen osalta normaalia kustannusrakennetta kalliimpaa.

Henkilöstökulut liikevaihdosta ovat palveluliiketoiminnassa keskeisin kustannustehokkuuden mittari, ja tässä on nähtävissä positiivista kehitystä. Henkilöstökuluprosentti, sisältäen työvoimanvuokrauksen kulut, oli yhteensä 44 % (48) liikevaihdosta. Yrityksen käyttökate oli 0,3 miljoonaa euroa (0,2), 0,7 % (-0,7) liikevaihdosta. Liikevoitto oli 0,2 miljoonaa euroa (-0,3), 0,5 % (-1,0) liikevaihdosta. Kannattavuutta tarkastellessa myös myyntikateprosentti on parantunut vuodesta 2020 ja oli 52 % (51).

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen ja tulevaisuuden näkymät

Koronaan liittyvät epävarmuudet jatkuvat myös vuonna 2022. Omikron on nyt valtavirus ja Suomen vasta pyrkiessä nostamaan rokotekattavuutta kolmannen rokotteen osalta, Espoo Catering on varautunut myös oman henkilöstönsä laajoihin poissaoloihin sekä huomioi toiminnassaan vaihtuvat ohjeistukset.

Keskustelut Espoo Cateringin nykyisten ns. sote-kohteiden ruokapalveluiden hoidosta jatkuvat omistajan ja hyvinvointialueen kanssa.

Espoo Catering siirtyy laskuttamaan koululounaat EU-direktiivin mukaisesti arvonlisäverollisena 1.1.2022. Kilon Keittiön vuokratason muutokset astuvat täysimääräisesti voimaan vuoden 2022 alussa.

Ympäristö- ja laatusertifikaattien uudelleenauditointi tullaan toteuttamaan helmikuussa 2022.

Koronaviruspandemian takia Aromi-toiminnanohjausjärjestelmän versiovaihtoa ei voitu käynnistää toimintavuonna ja projektin aloitus siirrettiin vuoden 2022 keväälle.

Omistajan taloudelliset haasteet heijastuvat myös Espoo Cateringin toimintaan ja tarve tuottavuuden lisäämiselle jatkuu. Koronan kestosta on vielä liian aikaista sanoa mitään ja tämän vuoksi kustannustason noususta on vaikea antaa arviota. Henkilöstön saatavuus on ollut haasteellista ja ennustamme tilanteen jatkuvan, sillä ammattitaitoinen henkilöstö hakeutuu pois toimialalta. Myös tulevista työmarkkinakerroksista ennustetaan vaikeita ja niiden lopputulemilla on vaikutusta yhtiön kustannuskilpailukykyyn.

27.1.2022

2.3 Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia

Kuntayhtymän tehtävänä on järjestää jäsenkuntiensa puolesta ammatillista koulutusta ja aikuiskoulutusta, mikäli siitä jäsenkuntien kanssa erikseen sovitaan. Espoon osuus peruspääomasta on 86,89 %.

Omistusosuus	Henkilöstömäärä
86,89 %	1109
Hallituksen puheenjohtaja	Toimitusjohtaja
Pirjo Kemppi-Virtanen	Tuula Antola

2.3.1 Toiminta

Oppivelvollisuus uudistuksen valmistelutoimet saatiin päätökseen ja uusi laki tuli voimaan 1.8.2021 alkaen. Uudistus tulee näkymään opiskelijaprofiiliin muutoksena, mutta painopiste Omniassa tulee säilymään jatkossakin aikuiskoulutuksessa. Uudistuksessa varaudutaan myös maksuttomaan koulutukseen sekä yksilöllisiin koulutus-tarpeisiin. Vuoden 2022 aikana on tärkeää varmistaa asiakasohjautuminen sekä valmistautua jatkuvan oppimisen uudistukseen. Aikuislukion uusi opetussuunnitelma tuli voimaan elokuussa 2021.

Yrityspalveluita, työllisyyttä ja maahanmuuttoa sekä osallisuutta koskevia palveluita on tarjottu laaja-alaisesti etätoimintoina koronatilanteen pitkittyessä. Yrityspalveluiden myynti ja yrityskumppanuuksien solmiminen sekä jäsenkunnille tuotettavat sidosy-sikköpalvelut ovat toteutuneet tavoitteiden mukaisesti.

Poikkeustilanne on tukenut koulutuksen vetovoiman kasvua, ja opiskelijamäärät ovat kehittyneet tavoitteen mukaisesti. Henkilöstöresursointia on pystytty lisäämään saadulla valtionosuuslisärahoituksella siten, että saatu lisäresurssi on kohdennettu pandemian aiheuttamien ei-toivottujen vaikutusten pienentämiseen. Toimenpiteiden avulla pystyttiin osaltaan tukemaan asetettujen suoritekohtaisten (tutkinnot, tutkinnon osat, kurssit jne.) tavoitteiden saavuttamista. Henkilöstön kokonaismäärä kasvoi 134:llä vuoden 2020 tilinpäätösajankohtaan verrattuna. Lisätoimia on kohdennettu erityisesti opetukseen ja sen tukitoimiin sekä henkilökohtaiseen ohjaukseen ja kuntakokeilun mukaisten työllistämismittareiden toteuttamiseen.

Suurin yksittäinen henkilöstömäärän lisäys johtui yksilömuotoisen kuntouttavan työtoiminnan (aikuisten työpajat) siirrosta Espoon kaupungilta liikkeenluovutuksella, jonka yhteydessä Omniaan siirtyi yhteensä 46 työntekijää 1.3.2021 lähtien. Siirtyneen toiminnan kokonaiskustannusten arviointia vaikeutti henkilöstörakenne, jossa on poikkeuksellisen paljon palkkatukityöllistettyjä ja osatyökykyisiä. Vuoden 2021 toteutuneiden kustannusten perusteella on nähtävissä, ettei sopimuksessa määritelty rahoitus kattanut siirtyneen toiminnan kokonaiskustannuksia täysimääräisesti, joten keskusteluja rahoitusvajeen kompensoinnista jatketaan.

27.1.2022

Hanke-, projekti- ja kehittämistoimintaa on pystytty toteuttamaan lähes suunnitellusti. Poikkeustilanteen vuoksi kansainväliselle toiminnalle asetettuja tavoitteita ei kaikilta osin saavutettu, mutta kansainvälistä opiskelijavaihtoa sekä vierailutoimintaa pystyttiin syksyn aikana asteittain käynnistämään.

Poikkeustilanne on asettanut haasteita koko henkilöstölle. Korvaavan työn toimintatapoja on sovellettu niiden ammattiryhmien osalta, jotka eivät ole pystyneet työn luonteen vuoksi tekemään etätöitä. Tällä on varmistettu, ettei poikkeusolojen aikana henkilöstöä ole irtisanottu, lomautettu tai osa-aikaistettu. Omniassa etätösuositus oli voimassa vuoden loppuun saakka, vaikkakin opetus ja ohjaus toteutettiin terveysturvallisesti lähiopetuksena. Poikkeusaikana omaksuttuja etätöskentelyn hyviä toimintamalleja on mahdollisuus edelleen jatkaa esihenkilön kanssa niin sovittaessa.

Työterveyshuollon kanssa on tehty yhteistyötä työhyvinvoinnin lisäämiseksi ja sairauspoissaolojen vähentämiseksi. Henkilöstön työssäjaksamista ja hyvinvointia on tuettu usein toimenpitein, kuten työterveyshuollon matalan kynnyksen mielen hyvinvoinnin palvelujen sekä Omnian sisäisten koulutusten kautta. Esihenkilöiden johtamisen ja työhyvinvointiosaamisen kehittämistä on jatkettu sairauspoissaolojen määrän vähentämiseksi. Sairauspoissaolopäivien määrä oli 8,9 sairauspoissaolopäivää henkilöä kohti, kun vertailukelpoinen luku oli 9,7 vuonna 2020.

Terveysturvallista työskentelyä ja opiskelua on varmistettu aktiivisella seurannalla sekä tarvittaessa myös korjaavilla toimenpiteillä. Viikoittaisissa johdon tilannekuvapalaverissa on käsitelty valtakunnallisia ja Espoon alueen terveysviranomaisten ohjeistuksia sekä päätetty ohjeiden mukaisista toimenpiteistä. Työsuojelu- ja turvallisuuspäällikkö on raportoinut johtoryhmälle systemaattisesti turvallisuustilanteesta. Työsuojeluryhmä, turvallisuusryhmä sekä sisäilmaryhmä ovat varmistaneet osaltaan työsuojelun ja turvallisen toiminnan toteutumisen.

Henkilöstöä ja opiskelijoita on informoitu säännönmukaisesti terveysturvallisista toimenpiteistä ja linjauksista. Arjen toiminnassa on varmistettu turvalliset etäisyydet, käsidesinfiointiaineiden riittävyys, ja että opiskelijoilla sekä henkilöstöllä on ollut saatavilla suojamaskoja.

Omnian strategista tilasuunnittelua on jatkettu tavoitteena luoda kampusrakenne, joka palvelee toiminta-alueen kasvua kustannustehokkaasti ja vaikuttavasti. Fyysisten ja digitaalisten oppimis- ja työskentely-ympäristöjen uudistumista tuetaan vahvalla tilasuunnittelun periaatteet ja prosessit.

Valtionosuusrahoituksen haku- ja myöntämisprosessit asettavat nykymuodossaan haasteita talouden ja rahoituksen suunnittelulle. Ammatillisen koulutuksen vuotuista valtionosuusrahoitusta haetaan ja myönnetään valtion talousarvio- ja lisätalousarvioihin perustuen. Rahoituspäätökset tehdään pääsääntöisesti koulutuksen järjestäjien talousarviokäsittelyn jälkeen ja osittain talousarviovuoden aikana. Omnia haki tavoitteellisen opiskelijamäärän (valtionosuusrahoituksen) lisäystä vuodelle 2021, koska

27.1.2022

opiskelijamäärä ylitti selvästi rahoituksen perustana olleen tavoitemäärän. OKM:n 2.12.2021 tekemän lisäsuoritepäätöksen perusteella Omnialle ei myönnetty täysimääräistä rahoitusta hakemuksen mukaisesti.

Ammatilliseen koulutukseen on osoitettu valtionosuuden lisärahoitusta opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen sekä opetuksen ja ohjauksen tukitoimiin vuosille 2020–2022. Kirjanpitolautakunnan ohjeen perusteella lisärahoitus joudutaan tulouttamaan myöntämivuodelle (maksuperusteisesti), kun taas kustannukset kirjataan käyttövuodelle (suoriteperusteisesti). Talouden kehitystä joudutaankin arvioimaan pidemmällä periodilla ja hyödyntämään pro forma -laskelmia, kun lisärahoitus (toimintatuotot) ja sitä vastaavat kustannukset kirjautuvat eri tilikausille.

2.3.2 Tavoitteet

Tulostavoite / tavoite	Mittari / arviointikriteeri	Tilanne TP	Arvio
Liikevoitto ja liikevoittoprosentti	Liikevoitto, € Liikevoittoprosentti = liikevoitto/liikevaihto x 100, %	-1,9 M€ -2,3 %	✘
Tutkinnon suorittaneiden sijoittuminen työelämään tai jatko-opintoihin	Vähintään 80% (sijoittuneiden määrä / tutkinnon suorittaneiden määrä x 100, %)	83 %	✓
Tutkintokoulutuksesta eronneiden osuus	Enintään 10% (eronneiden määrä / virtauma periodilla x 100, %)	12 %	✘
Toiminnan vaikuttavuuden mittaamista ja seuraamista kehitetään	Uudet mittarit ovat valmistuneet ja ne tuottavat ajantasaista tietoa johtamisen tueksi	Vaikuttavuutta on kehitetty Omnian oman vaikuttavuustavoitteen mukaisesti (yksilöllisiä urapolkuja mahdollistamalla, yrityspalveluja uudistamalla sekä henkilöstön osaamista ja hyvinvointia kehittämällä).	!

Alustavien tilinpäätöstietojen perusteella voidaan todeta seuraavaa:

- keskeisimmät vuodelle 2021 asetetut toiminnalliset tavoitteet saavutettiin poikkeustilanteesta huolimatta,
- vuodelle 2021 asetettua taloudellista tavoitetta (liikevoitto) ei saavutettu, koska ammatillisen koulutuksen valtionosuusrahoitusta ei saatu täysimääräisesti hakemuksen mukaisesti
- maksuvalmius (kassavarat) säilyi hyvänä, eikä lainarahoitukselle ollut tarvetta.

27.1.2022

2.3.3 Talous

Tuloslaskelma					
1000 euroa	TP 2020	TA 2021	TP 2021	Erotus 2021 TP-TA	Muutos-% edellisvuodesta
Liikevaihto	83 633	80 406	84 899	310	2 %
Liiket. muut tuotot	0	0	0	0	
Henkilöstökulut	-54 517	-55 434	-62 422	-1 253	15 %
Materiaalit ja palvelut	-14 877	-17 100	-15 737	598	6 %
Liiketoiminnan muut kulut	-5 165	-4 900	-5 828	42	13 %
Poistot	-2 964	-2 966	-3 230	58	9 %
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta	-2	0	0	0	-100 %
Liiketulos	6 108	6	-2 318	-245	-138 %
Rahoitustuotot	951	0	1 455	650	53 %
Rahoituskulut	-873	0	-218	-150	-75 %
Tuloverot	-1	0	0	0	-100 %
Muut tilinpäätössiirrot	0	0	0	0	
Kokonaistulos	6 185	6	-1 081	255	-117 %

Rahoituslaskelma				
1000 euroa	TP 2020	TA 2021	TP 2021	Kasvu-%
Investoinnit	415	3 745	801	93 %
Lainakanta	0	0	0	
Kassavarat	45 288	37 749	46 684	3 %

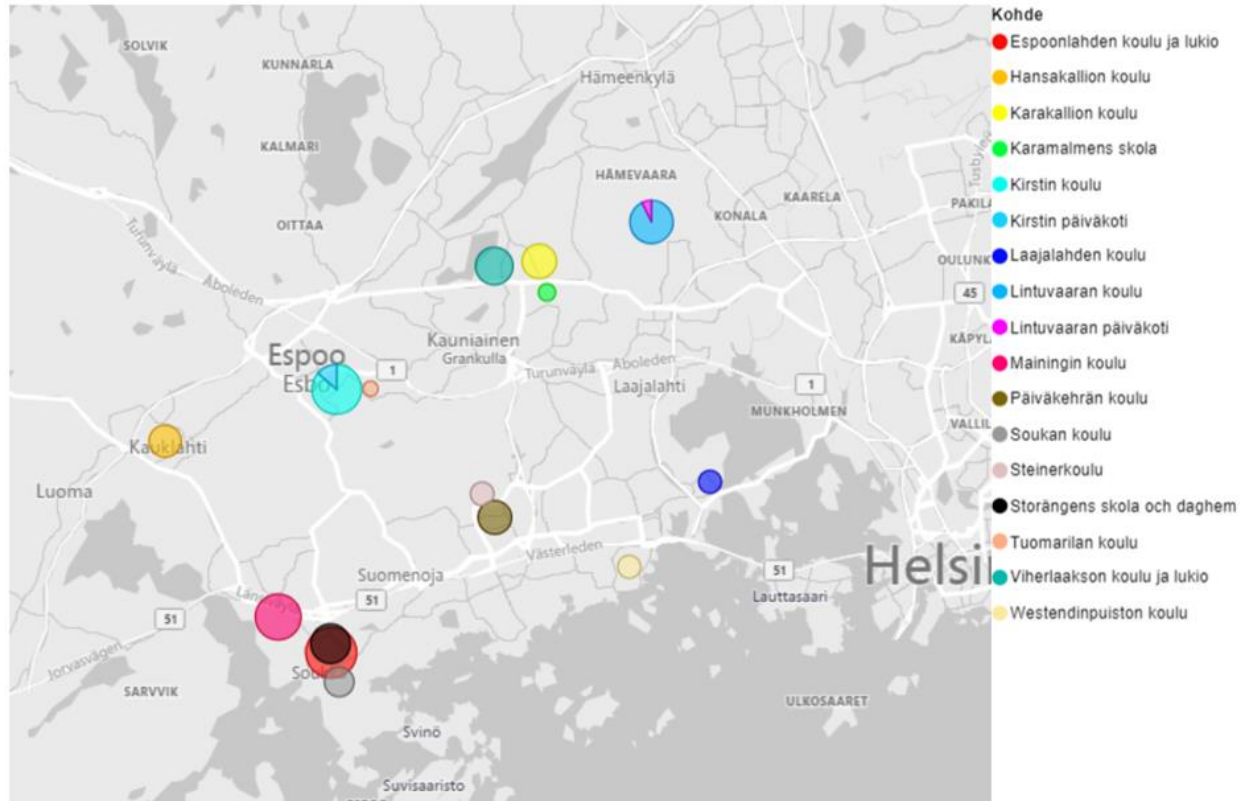
Talousarvioon 2021 sisältyi rakennusten perusparannus- ja muutostöitä sekä laitteiden ja kaluston hankintoja n. 3,7 miljoonalla eurolla. Osa perusparannushankkeiden toteutuksesta siirtyi hankkeen toteutuksen uudelleenarvioinnin, rakennuslupakäsittelyn viivästymisen tai poikkeusolojen seurauksena, joten investointimenot jäivät 0,8 miljoonaan euroon. Kassavaraja kertyi vuonna 2021 suunniteltua enemmän ja niiden arvioidaan pysyvän nykytasolla maltillisten investointimenojen myötä. Kuntayhtymällä ei ole pitkäaikaista velkaa.

2.4 KOy Espoon Koulu- ja päiväkotitilat

Kiinteistö Oy Espoon Sotekiinteistöt on 100 %:sti Espoon kaupungin omistama yhtiö. Yhtiö omistaa tai hallitsee Espoossa sijaitsevia kiinteistöjä sekä rakennuttaa, omistaa ja hallitsee niille rakennettavia rakennuksia. Oleellinen osa toimintaa on espoolaisten koulujen ja päiväkotien rakennuttaminen ja peruskorjaaminen. Lisäksi yhtiö tuottaa omistamiensa tai hallitsemiensa kiinteistöjen ja niillä sijaitsevien rakennusten kiinteistöpidon palvelut.

27.1.2022

Omistusosuus	Henkilöstömäärä
100 %	1
Hallituksen puheenjohtaja	Toimitusjohtaja
Olli Isotalo	Harri Kivinen

Koulu- ja päiväkotikiinteistöt kartalla (ympyrän koko viittaa rakennusten neliömäärään)

2.4.1 Toiminta

KOy Espoon Koulu- ja päiväkotitilojen omistama KOy Kielaksen kaikki osakkeet myytiin huhtikuussa 2021. Viherlaakson koulun ja lukion peruskorjausta ja laajennusta sekä Laajalahden koulun ja Tuomarilan koulun peruskorjauksia varten nostetaan tulevana vuosina lisää lainaa.

27.1.2022

2.4.2 Tavoitteet

Tulostavoite / tavoite*	Mittari / arviointikriteeri	Tilanne TP *	Arvio
Rakennusten sisäilmaolosuhteiden parempi hallinta sekä turvalliset ja terveelliset sisäilmaolosuhteet käyttäjille ja rakennuksille	Energian kulutusjoustojen ja älykkään lämmönhauksen asteittainen käyttöönotto ja siirtyminen käyttämään uusiutuvaa energiaa. Säästetty energian määrä, uusiutuvan energian määrä sekä sisäilmaolosuhteet	Kaukolämmön optimointipalvelu (Fortum) on otettu Espoo-konsernin kiinteistöjä omistavissa yhtiöissä laajasti käyttöön ja se on tuonut merkittäviä säästöjä sekä edistänyt uusiutuvan kaukolämmön käyttöä. Tätä tukee energiamanageeraus- ja etävalvomopalvelu (Caverion), joka koskee muuta energiankäyttöä kuin kaukolämpöä. Kaupunki on saavuttanut näillä toimenpiteillä tähän mennessä kytketyllä kannalla yhteensä 0,46 miljoonan euron säästöt vuonna 2021. Huom. Yhtiökohtaisia vaikutuksia ei ole laskettu, sillä osa yhtiöistä on tehnyt omia nykyaikaisia teknisiä ratkaisujaan.	!

* Koskee yleisesti Espoo-konsernin kaikkia kiinteistöjä omistavia yhtiöitä. Yhtiökohtaiset toimenpiteet saattavat vaihdella.

2.4.3 Talous

Tuloslaskelma					
1000 euroa	TP 2020	TA 2021	TP 2021	Erotus 2021 TP-TA	Muutos-% edellisvuodesta
Liikevaihto	7 443	8 914	7 454	-1 460	0 %
Liiket. muut tuotot	26	30	387	357	1388 %
Henkilöstökulut	-24	-27	-24	3	0 %
Materiaalit ja palvelut	0	-8 174	0	8 174	
Liiketoiminnan muut kulut	-6 946	0	-14 194	-14 194	104 %
Poistot		0		0	
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta	0	0	0	0	
Liiketulos	499	743	-6 377	-7 120	-1378 %
Rahoitustuotot	2 135	13 914	4 778	-9 136	124 %
Rahoituskulut	-1 659	-2 440	-1 996	444	20 %
Tuloverot		0		0	
Muut tilinpäätössiirrot					
Kokonaistulos	975	12 217	-3 595	-15 812	-469 %

Hallitus päätti 29.3.2021 pidetyn yhtiökokouksen myöntämin valtuutuksin jättää tilikauden aikana hoitovastiketta perimättä 1,5 kuukauden hoitovastiketta vastaava määrä yhtiön myönteisestä talustilanteesta johtuen.

Tuomarilan neliöt 2583 m² oli budjetoitu perittäviin vastikeneleioihin alkaen 8/2021. Peruskorjattava osa valmistui kuitenkin suunnitelmista poiketen vasta 31.12.2021. Tästä johtuen Tuomarilan osalta budjetoidut hoito- ja pääomavastikkeet jäivät toteutumatta tilikauden aikana.

27.1.2022

Lisäksi tilikauden tulokseen vaikutti maankäyttösopimuskorvauksen ja KOy Kielaksen myynnin 1. maksuerän käsittely kirjanpidossa toisin kuin budjettivaiheessa oletettiin. Maankäyttösopimuskorvaus käsitellään hoitopuolella ja Kielaksen myynti taseessa.

KOy Espoon Koulu- ja päiväkotitilat rahastoi vuosittain rahoitustuotoista n. 10 miljoonaa euroa taseeseen. Rahastointeja ei ole huomioitu talousarviossa.

Rahoituslaskelma				
1000 euroa	TP 2020	TA 2021	TP 2021	Kasvu-%
Investoinnit	71 787		92 168	28 %
Lainakanta	163 794	201 019	177 756	9 %
Kassavarat	11 620		6 639	-43 %

Viherlaakson koulun ja lukion peruskorjausta ja laajennusta sekä Laajalahden koulun ja Tuomarilan koulun peruskorjauksia varten nostetaan tulevina vuosina lisää lainaa, joten lainakanta tulee kasvamaan. Kyseiset peruskorjaukset ovat myös yhtiön merkittävimmät investoinnit.

Kassavaroihin ei ole laskettu tilin 1 miljoonan euron limiittiä.

2.5 KOy Espoon sairaala

KOy Espoon sairaala on Espoon kaupungin 100 %:sti omistama yhtiö. Yhtiön toimialana on vuokraoikeuden nojalla hallita Espoossa sijaitsevaa kiinteistön 49-64-1-9 (Turuntie 150) osaa sekä omistaa ja hallita kiinteistöllä olevia tai sille rakennettavia rakennuksia.

Omistusosuus	Henkilöstömäärä
100 %	1
Hallituksen puheenjohtaja	Toimitusjohtaja
Olli Isotalo	Maija Lehtinen

2.5.1 Toiminta

Kiinteistä Oy Espoon sairaalan 4. kerroksen tiloissa toimii HUS synnytysairaala ja aulatiloiissa apteekki sekä R-kioski. Sairaalan ylläpidosta vastaa HUS.

Yhtiöllä ja rakennuksen urakoitsijalla on vireillä prosessi koskien erityisesti urakan lisä- ja muutostöistä johtuvaa erimielisyyttä.

Sairaalan viereen Jorvin mäelle HUS aloittaa rakentamaan uutta sairaalarakennusta.

27.1.2022

2.5.2 Tavoitteet

Tulostavoite / tavoite	Mittari / arviointikriteeri	Tilanne TP	Arvio
Ylläpitosopimuksen mukainen toiminta ja tuotannon varmistaminen *	Ylläpitokustannus	Toiminta on sopimuksen mukaista ja PTS mukaiset toimenpiteet on toteutettu.	✓
Rakennusten sisäilmaolosuhteiden parempi hallinta sekä turvalliset ja terveelliset sisäilmaolosuhteet käyttäjille ja rakennuksille	Energian kulutusjoustojen ja älykkään lämmönohjauksen asteittainen käyttöönotto ja siirtyminen käyttämään uusiutuvaa energiaa. Säästetty energian määrä, uusiutuvan energian määrä sekä sisäilmaolosuhteet	Sisäilmaolosuhteita, rakenteiden turvallisuutta ja kuntoa sekä ilmanvaihdon järjestelmien toimivuutta seurataan. Ilmanvaihdon toiminta varmistetaan rakennusautomaatiojärjestelmällä ja siitä saatavilla hälytyksillä ja toimintaraporteilla. Sisäilmaolosuhdepoikkeamat käsitellään menennettelytapaohjeen mukaisesti. Sosiaali- ja terveystoimen käytössä olevissa kiinteistöissä ei tehdä kulutusjoustoa siellä olevan jäädytyksien takia. Uusiutuvaan energiaan siirtymistä ei ole vielä päätetty hallituksessa.	!

* Yhtiön oma tavoite. Ei Espoon valtuuston asettama.

2.5.3 Talous

Tuloslaskelma

1000 euroa	TP 2020	TA 2021	TP 2021	Erotus 2021 TP-TA	Muutos-% edellisvuodesta
Liikevaihto	3 812	4 183	4 219	36	11 %
Liiket. muut tuotot				0	
Henkilöstökulut	-40	-42	-69	-27	73 %
Materiaalit ja palvelut	-3 456	-3 870	-4 247	-377	23 %
Liiketoiminnan muut kulut				0	
Poistot	-405	-165	0	165	-100 %
Osuus osakkuusyrityksen tuloksesta				0	
Liiketulos	-89	106	-97	-203	9 %
Rahoitustuotot	1 397	1 293	1 293	0	-7 %
Rahoituskulut	-1 309	-1 399	-1 530	-131	17 %
Tuloverot				0	
Muut tilinpäätössiirrot				0	
Kokonaistulos	-1	0	-334	-334	33300 %

Rahoituslaskelma

1000 euroa	TP 2020	TA 2021	TP 2021	Kasvu-%
Investoinnit	0	0	0	
Lainakanta	136 628	129 419	129 419	-5 %
Kassavarat	2	2	2	0 %

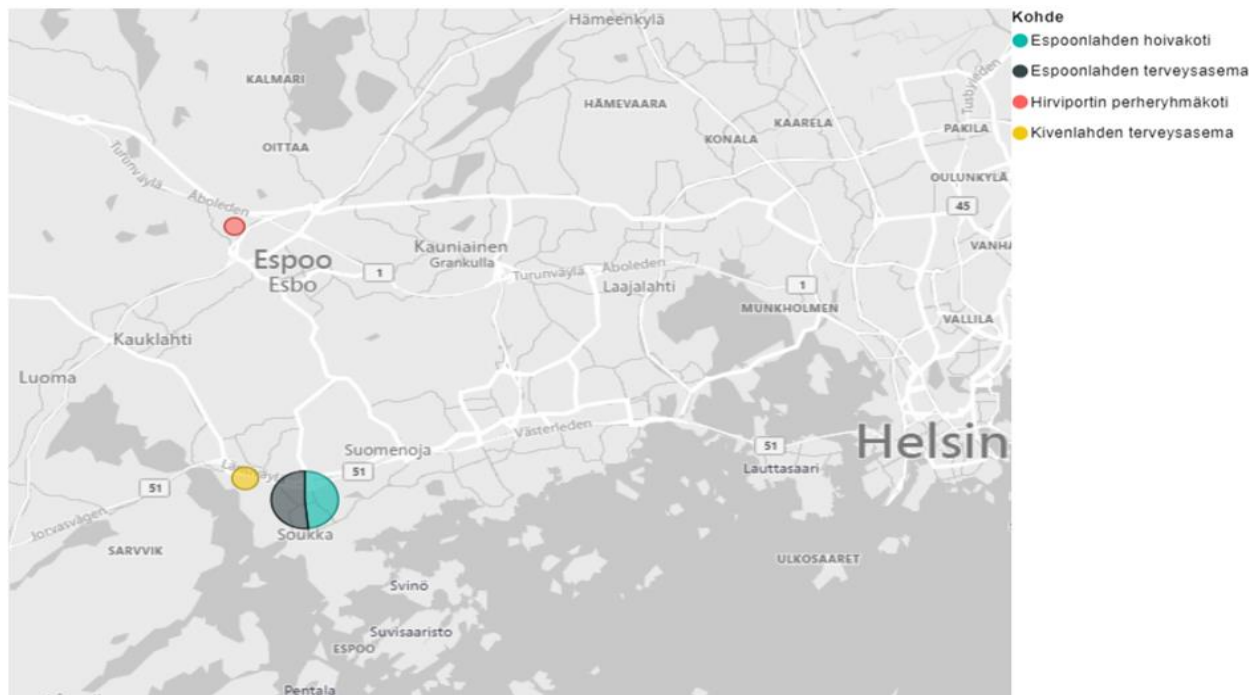
27.1.2022

KOy Espoon sairaalan ennakkotilinpäätöksen kokonaistuloksen ja talousarvion välinen ero johtuu budjetin ylityksistä mm. palkkakuluissa, hallintokuluissa (mm. lakimieskulut), käyttö- ja huoltokuluissa, korjauskuluissa, sähkökuluissa ja rahoituskuluissa.

2.6 KOy Espoon Sotekiinteistöt

Kiinteistö Oy Espoon Sotekiinteistöt on 100 %:sti Espoon kaupungin omistama yhtiö. Yhtiö omistaa tai hallitsee Espoossa sijaitsevia kiinteistöjä sekä rakennuttaa, omistaa ja hallitsee niille rakennettavia rakennuksia. Oleellinen osa toimintaa on espoolaisten terveysasemien rakennuttaminen ja peruskorjaaminen. Lisäksi yhtiö tuottaa omistamiensa tai hallitsemiensa kiinteistöjen ja niillä sijaitsevien rakennusten kiinteistöpidon palvelut.

Omistusosuus	Henkilöstömäärä
100 %	1
Hallituksen puheenjohtaja	Toimitusjohtaja
Olli Isotalo	Harri Kivinen

Sotekiinteistöt kartalla (ympyrän koko viittaa rakennusten neliömäärään):

2.6.1 Toiminta

Hallitus päätti 26.3.2021 pidetyn varsinaisen yhtiökokouksen myöntämin valtuutuksin jättää tilikauden aikana hoito- ja pääomavastiketta perimättä kahden kuukauden

27.1.2022

hoito- ja pääomavastiketta vastaava määrä yhtiön myönteisestä taloustilanteesta johtuen. Tilikauden aikana saatiin Espoon kaupungin vahinkorahastosta 140 000 euron suuruinen korvaus Espoonlahden terveysasemalla v. 2020 tapahtuneesta vesivahingosta, jota ei oltu budjetoitu tuloksi tilikaudelle v. 2021. Kulupuolelle oli budjetoitu korjauksia, joita ei tilikauden aikana toteutettu koronasta johtuen. Mm. Espoonlahden hoivakodin ikkunoiden huoltokierros ja ilmanvaihtojärjestelmän puhdistus ja säätö siirtyivät toteutukseen seuraavalle tilikaudelle.

2.6.2 Tavoitteet

Tulostavoite / tavoite*	Mittari / arviointikriteeri	Tilanne TP *	Arvio
Rakennusten sisäilmaolosuhteiden parempi hallinta sekä turvalliset ja terveelliset sisäilmaolosuhteet käyttäjille ja rakennuksille	Energian kulutusjoustojen ja älykkään lämmönhajauksen asteittainen käyttöönotto ja siirtyminen käyttämään uusiutuvaa energiaa. Säästetty energian määrä, uusiutuvan energian määrä sekä sisäilmaolosuhteet	Kaukolämmön optimointipalvelu (Fortum) on otettu Espoo-konsernin kiinteistöjä omistavissa yhtiöissä laajasti käyttöön ja se on tuonut merkittäviä säästöjä sekä edistänyt uusiutuvan kaukolämmön käyttöä. Tätä tukee energiamanageeraus- ja etävalvomopalvelu (Caverion), joka koskee muuta energiankäyttöä kuin kaukolämpöä. Kaupunki on saavuttanut näillä toimenpiteillä tähän mennessä kytketyllä kannalla yhteensä 0,46 miljoonan euron säästöt vuonna 2021. Huom. Yhtiökohtaisia vaikutuksia ei ole laskettu, sillä osa yhtiöistä on tehnyt omia nykyaikaisia teknisiä ratkaisujaan.	!

* Koskee yleisesti Espoo-konsernin kaikkia kiinteistöjä omistavia yhtiöitä. Yhtiökohtaiset toimenpiteet saattavat vaihdella.

2.6.3 Talous

Tuloslaskelma						
1000 euroa	TP 2020	TA 2021	TP 2021	Erutus 2021 TP-TA	Muutos-% edellisvuodesta	
Liikevaihto	934	919	502	-417	-46 %	
Liiket. muut tuotot	0	0	0	0		
Henkilöstökulut	-8	-12	-10	2	25 %	
Materiaalit ja palvelut	0	-728	0	728		
Liiketoiminnan muut kulut	-670	0	-514	-514	-23 %	
Poistot	0	0	0	0		
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta	0	0	0	0		
Liiketulos	256	179	-22	-201	-109 %	
Rahoitustuotot	889	661	83	-578	-91 %	
Rahoituskulut	-40	-643	-46	597	15 %	
Tuloverot				0		
Muuttilinpäätössiirrot						
Kokonaistulos	1 105	197	15	-182	-99 %	

27.1.2022

Rahoituslaskelma				
1000 euroa	TP 2020	TA 2021	TP 2021	Kasvu-%
Investoinnit			0	
Lainakanta	9 551	8 621	8 673	-9 %
Kassavarat	1 095		1	-100 %

Kassavaroihin ei ole laskettu tilin 1 miljoonan euron limiittiä.

2.7 Länsimetro Oy

Länsimetro Oy:n tarkoituksena on rakennuttaa, omistaa, hallita, ylläpitää, huoltaa ja kehittää Helsingin Ruoholahdesta Espoon Matinkylään ja edelleen Kivenlahteen ulottuvan länsimetron metrolikennettä palvelevia raiteita, tunneleita, asemarakennuksia, pysäköintitiloja ja muita länsimetroa ja sen toimintaa palvelevia rakennelmia ja laitteita. Espoo omistaa yhtiöstä noin 85 % ja Helsinki noin 15 %. Länsimetro perustettiin vuonna 2007.

Omistusosuus	Henkilöstömäärä
84,4 %	17
Hallituksen puheenjohtaja	Toimitusjohtaja
Olli Isotalo	Ville Saksi

2.7.1 Toiminta

Länsimetron Ruoholahti–Matinkylä-osuudelle kahden edellisen vuoden aikana tehdyt käytettävyyttä parantavat investointihankkeet, joista merkittävimmät ovat Matinkylän läntinen sisäänkäynti ja Urheilupuiston itäinen sisäänkäynti, ovat takuuvaiheessa. Matinkylän väestönsuojan takuutarkastukset pidettiin vuoden 2021 viimeisen vuosineljänneksen aikana. Näiden isojen investointien lisäksi vuoden 2021 viimeisen vuosineljänneksen aikana on ollut käynnissä pieniä käytettävyyden parannusinvestointeja, kuten Urheilupuiston itäisen sisäänkäynnin ulkopuolelle polkupyöräpysäköinnin rakentaminen.

Länsimetro Oy:n Ruoholahti–Matinkylä-osuutta hallinnoivan HKL:n huolto- ja kunnossapitotehtävien suoritteet ovat olleet keskimäärin hyvällä tasolla.

Vuoden 2021 uusien käyttövaiheen investointien toteutuminen on seurannassa ja investointiprosessia on kehitetty yhteistyössä HKL:n kanssa. Vuoden 2022 käyttövaiheen investointisuunnitelma on valmistunut ja hyväksytty hallituksessa joulukuussa. Vuodelle 2022 suunnitellaan merkittävää parannusta palorullaovien käytettävyyteen ja huollettavuuteen sekä sääsäleikköjen huoltotasojen lisäyksiä. Palorullaovi-investoinnin vaatima suunnittelutyö on käynnissä ja hankesuunnitelma valmistuu vuoden

27.1.2022

2022 ensimmäisen vuosineljänneksen aikana. Investoinnin arvo Ruoholahti–Matinkylä-rataosuuden osalta on arviolta 4 miljoonaa euroa ja sillä on vastaava vaikutus myös Matinkylä–Kivenlahti-osuudelle.

Länsimetro Oy:n ja HKL:n välillä on käynnissä sopimusneuvottelut koskien yhteistyösopimusta LM2:n valmistumisen jälkeiselle ajalle. Sopimusvalmistelua on edistetty vuoden 2021 viimeisellä vuosineljänneksellä, mutta avoimet asiat vaativat omistajilta kannanottoa. Sopimuskokonaisuus ei valmistunut alkuperäisen tavoitteen mukaisesti vuoden 2021 loppuun mennessä, vaan siirtyy vuodelle 2022. Sopimuksen kesken-eräisyydestä huolimatta uuden yhteistyösopimuksen mukaiset tarpeelliset valmistelut LM2-vaiheen käyttöönottoon liittyen ovat käynnissä.

Ympäristöseurantoja ja raportointia on tehty ja jatketaan viranomaisten edellyttämässä laajuudessa. Länsimetron Matinkylä–Kivenlahti-projektin ympäristöselontekoa päivitetään vuosittain rakennusprojektin valmistumiseen asti. Selonteko on julkaistu yhtiön verkkosivuilla.

Länsimetron asemien kaupallisten tilojen potentiaalin hyödyntämistoimet ovat käynnissä. Selvityksessä on lisäksi asemien pientilojen hyödyntäminen muuhunkin kuin kaupalliseen käyttöön. Matinkylän asemalla on käynnissä digimainonnan pilottihanke, jonka perusteella arvioidaan vastaavan laitteiston sijoittamismahdollisuuksia kaikille asemille tarkoituksena lisätä merkittävästi mainonnan tuottoja. Yleisesti korona-aika on romahduttanut Ruoholahti–Matinkylä-osuuteen liittyvät mainonnan tulot.

Länsimetron uudet kaupallistamishankkeet ovat edenneet loppuvuoden aikana hyvin. Keilaniemen liiketilasta on allekirjoitettu vuokrasopimus ja uuden vuokralaisen tarvitsemat muutostyöt ovat suunnitteluvaiheessa.

Ruoholahti–Matinkylä-osuuden osalta riskivaikutusten painopiste on pääosin turvallisuusriskeissä ja yleisesti turvallisuusasioissa. Merkittävimpinä riskeinä on tunnistettu metron kapasiteetin kasvattamiseen liittyvät epävarmuustekijät. Riskienhallintaa on kehitetty ja riskienhallintaa jatketaan aktiivisesti yhteistyössä mm. HKL:n kanssa.

Länsimetro Oy:llä on kolme tytäryhtiötä; Kiinteistö Oy Matinkylän bussiterminaali, Kiinteistö Oy Matinkylän liityntäpysäköinti ja Kiinteistö Oy Kivenlahden liityntäpysäköinti. Lisäksi Länsimetro Oy omistaa osuuden Tapiolan keskuspysäköinti Oy:stä. Kaikkien tytär- ja osakkuusyhtiöiden toiminta liittyy länsimetron metrolinnettä tukevaan liityntäliikenteeseen. Espoon kaupunki vastaa liityntäpysäköinnin järjestämisestä Urheilupuistossa.

Matinkylä–Kivenlahti-hanke

Asemien ja ratalinjan rakennus- ja talotekniset työt saatiin käytännössä valmiiksi vuoden 2021 aikana lukuun ottamatta puutteiden ja virheiden korjauksia. Urakoitsijoiden itselleluovutukset ovat kaikkien kohteiden osalta valmiit. Hankkeen rakentamisen

27.1.2022

kokonaisvalmius joulukuun lopussa oli n. 96 % (vrt. tammi-syyskuun raportissa 94,2 %). Työmaavahvuus oli joulukuun lopussa 184 henkilöä (tilanne tammi-syyskuun raportissa 268 hlöä). Koronavirusepidemian vaikutukset hankkeeseen ovat edelleen jääneet vähäisiksi.

Tilaaajavetoinen käyttöönottovaihe B on edennyt hyvin. Tilaajan toiminnanvarmistustestaukset saatiin suoritettua onnistuneesti kaikilla asemilla paitsi Espoonlahdessa, jonka toiminnanvarmistustestaukset on aikataulutettu tammikuulle 2022. Tilaajan yhteiskäyttökokeet saatiin valmiiksi Kaitaan ja Soukan asemilla. Finnoon ja Kivenlahden asemien osalta ne käynnistettiin joulukuussa. Matinkylä–Kivenlahti-osuuden tilaaajavetoisesta testi- ja käyttöönottovaiheesta oli vuoden 2021 loppuun mennessä suoritettu n. 46 %.

Koeajoliikenne jatkui metrojunilla marraskuussa Kivenlahteen asti. Tammikuussa 2022 koeajot jatkuvat Sammalvuoren varikolle.

Matinkylän tarkastusraiteella olevan huoltomontun täyttäminen on hankkeen viimeinen rakennustyö ja se tehdään kesän 2022 aikana. Huoltomonttu käy tarpeettomaksi, kun junat huolletaan ja tarkastetaan jatkossa Sammalvuoren varikolla. Länsimetron ensimmäistä vaihetta varten rakennettu monttu on täytettävä, jotta sen yli voidaan ajaa täydellä liikennöintinopeudella.

Sammalvuoren varikon rakennusurakan työt ovat valmiit. Täydentäviä rakennustöitä on tehty projektinjohtokonsultin toimesta syksyn 2021 aikana. HKL:n varikon varustelutyöt sekä perehdytykset ylläpitovaihetta varten ovat alkaneet.

Sivu-urakoiden työt ja päällysrakenneurakan työt ovat pääosin valmiit. Asetinlaiteurakan työt etenevät aikataulun mukaisesti. Urakasta puuttuvat kaapelit saatiin työmaalle marraskuussa ja asennukset ovat edenneet hyvin.

Länsimetron vuorovaikutus kaupunkisuunnittelun ja liittyvien hankkeiden kanssa jatkuu. Kivenlahden liityntäpysäköintihankkeen rakennustyöt ovat käynnistyneet. Muilla asemilla autopysäköinti järjestetään yhteistyössä muiden hankkeiden kanssa. Pyöräpaikkojen toteutuksesta on käyty keskusteluja Espoon kaupungin kanssa.

Aikataulu ja kustannukset

Matinkylä–Kivenlahti-hanke etenee kokonaisuutena hankesuunnitelman mukaisessa aikataulussa. Asemien rakennusurakoiden toteutuksissa oli asemakohtaisia viiveitä 1–10 kuukautta, mutta kaikki kohteet saivat urakoitsijavetoiset testit suoritettua vuoden 2021 loppuun mennessä. Viiveiden ei kuitenkaan arvioida vaikuttavan hankesuunnitelman mukaisten tavoitteiden saavuttamiseen. Tavoitteena on, että Matinkylä–Kivenlahti-osuus luovutetaan operaattori HKL:n käyttöön vuoden 2023 aikana.

27.1.2022

Hanke etenee kokonaisuutena kustannusarvion mukaisesti. Kustannusriskiarvion perusteella ei ole tunnistettu hankkeen tavoitteita vaarantavia merkittäviä kustannusriskejä.

Hankkeen valmistumisen kannalta merkittävin aikatauluriski on Espoonlahden aseman valmistumisen viivästyminen. Mahdolliset viiveet vaikuttavat suoraan koko hankkeen valmistumiseen. Edellä mainitun lisäksi merkittävän aikatauluriskin muodostaa testauksissa ja itselleluovutuksissa havaittujen, käyttöönoton B-vaiheen estävien virheiden ja puutteiden korjaamisen venyminen.

2.7.2

Tavoitteet

Tulostavoite / tavoite	Mittari / arviointikriteeri	Tilanne TP	Arvio
Länsimetro Oy:n metron jatkeen (vaiheen 2) rakentaminen etenee sopimusten ja suunnitelmien mukaisesti	LM2-hankkeen kustannuseennuste ≤ 1159 miljoonaa	Hanke etenee budjetissa, eikä merkittäviä kustannusriskejä ole tunnistettu. Tavoitehinnan muutosesitysten määrä urakoissa lisääntyi rakennustöiden edetessä. Kustannuseennusteen nousu saatiin hallintaan tiukentamalla kustannuskuria. Tavoitteen toteutuminen ei hankkeen tilannekuvan perusteella ole vaarassa.	✓
Länsimetro Oy:n metron jatkeen (vaiheen 2) rakentaminen etenee sopimusten ja suunnitelmien mukaisesti	LM2-hankkeen odotettu luovutus liikennöintiä varten viimeistään vuoden 2023 aikana	Rakennustyöt saatiin käytännössä valmiiksi lukuun ottamatta virhe- ja puutekorjauksia. Urakoitsijoiden oma testausvaihe saatiin kaikissa kohteissa valmiiksi. Tilaaajan testausvaihe eteni hyvin vuoden 2021 loppuun mennessä. Urakkasuorituksissa havaitut viiveet eivät vaikuta hankesuunnitelman mukaisten tavoitteiden saavuttamiseen. Merkittävin aikatauluriski on Espoonlahden aseman valmistumisen viivästyminen. Mahdolliset viiveet vaikuttavat suoraan koko hankkeen valmistumiseen. Toinen suurempi aikatauluriski ovat testauksissa ja itselleluovutuksissa havaittujen, käyttöönoton B-vaiheen estävien virheiden ja	✓
Hankkeen etenemistä raportoidaan säännöllisesti ja tiiviisti omistajille. Mahdolliset merkittävät muutokset hankkeessa käsitellään omistajien kanssa	Raportointi ja käsittely omistajan kanssa	Projektin tilannekeskuskonsepti seuraa jatkuvasti hankkeen etenemistä usealla eri mittarilla. Ajantasaista etenemää ja ennustetta seurataan yhteisissä läpikäynneissä niin tilaajaorganisaation kesken kuin urakoitsijoiden kanssa yhdessä.	✓
Riskienhallinnasta ja realistisesta aikataulu- ja kustannustoteumasta raportoidaan tiiviisti ja avoimesti omistajille sekä mahdolliset merkittävät muutokset hankkeessa käsitellään omistajien kanssa	Raportointi ja käsittely omistajan kanssa	Projektin ja omistamisen riskejä seurataan jatkuvasti. Projektin riskit raportoidaan vuosikellon mukaisesti kvartaaleittain. Omistamisen riskienhallintaa ollaan kehittämässä. Omistamisen riskit ovat varsin vakaalla tasolla eikä niissä tapahdu merkittäviä muutoksia. Tämän vuoksi raportointiväli on jatkossa puolivuositain. Koronan vaikutukset koko hankkeelle jäivät edelleen vähäisiksi.	✓

27.1.2022

2.7.3 Talous

Tuloslaskelma					
1000 euroa	TP 2020	TA 2021	TP 2021	Erutus 2021 TP-TA	Muutos-% edellisvuodesta
Liikevaihto	15 708	22 643	21 341	-1 302	36 %
Liiket. muut tuotot	667	1 469	898	-571	35 %
Henkilöstökulut	-1 679	-1 826	-1 628	198	-3 %
Materiaalit ja palvelut	-18 541	-21 271	-15 836	5 435	-15 %
Liiketoiminnan muut kulut	-997	-911	-809	102	-19 %
Poistot	-32 570	-31 500	-33 081	-1 581	2 %
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta				0	
Liiketulos	-37 412	-31 396	-29 115	2 281	-22 %
Rahoitustuotot	49 490	55 726	56 939	1 213	15 %
Rahoituskulut	-15 372	-15 593	-15 689	-96	2 %
Tuloverot	635		32	32	-95 %
Muut tilinpäätössiirrot		-490	-3 529	-3 039	
Kokonaistulos	-2 659	8 247	8 638	391	-425 %

Länsimetro Oy:n omistamiseen, ylläpitoon ja kehittämiseen liittyvät tehtävät rahoitetaan omistajilta perittävillä vastikkeilla ja rakentamistoiminta omistajien takaamalla ulkoisella rahoituksella. Vuonna 2021 kerättävät vastikelaskelman mukaiset hoitovastikkeet ovat 19,0 miljoonaa euroa ja hallintovastikkeet 2,3 miljoonaa euroa. Vuosi 2020 oli ylijäämäinen sekä hoito- että hallintovastikkeiden osalta, mikä pienentää tänä vuonna kerättävien vastikkeiden määrää.

Hoitovastikkeella rahoitettavan metro-omaisuuden hoidon, kunnossapidon ja kehittämisen kustannukset toteutuivat merkittävästi budjetoitua pienempinä. Merkittävin säästö muodostuu HKL:n tuottamista ylläpitopalveluista, jotka jäävät noin 3 miljoonaa euroa alle budjetoitua. HKL:n laskutuksessa Länsimetrolle on merkittävää jättämää, mistä johtuen kustannusten ennustaminen on ollut vaikeaa. Länsimetro jatkaa yhteistyötä HKL:n kanssa laskutuksen kehittämiseksi ja prosessin nopeuttamiseksi.

Yhtiön hallinnon kustannukset toteutuivat hieman budjetoitua pienempinä.

Vuoden 2021 kaupallisen toiminnan tuottojen talousarviossa (1,469 miljoonaa euroa) on ennakoitu Sammalvuoren varikon vuokratuotot, mutta ne eivät tuloudu yhtiön liikevaihdossa, vaan osana Matinkylä–Kivenlahti-vaihetta. Koronavirustilanne vaikuttaa ennen kaikkea yhtiön mainos- ja pysäköintituloihin. Tästä syystä yhtiön kaupalliset tulot jäivät vain 0,9 miljoonaan euroon.

Rahoituslaskelma				
1000 euroa	TP 2020	TA 2021	TP 2021	Kasvu-%
Investoinnit	220 000	145 000	108 000	-51 %
Lainakanta	1 605 000	1 745 000	1 614 506	1 %
Kassavarat	29 076	20 000	22 245	-23 %

27.1.2022

Matinkylä–Kivenlahti-osuus rahoitetaan lainoilla ja valtionavustuksilla. Rahoittajina toimivat Euroopan investointipankki (EIB), Pohjoismainen investointipankki (NIB) ja Kuntarahoitus. Valtio on sitoutunut osallistumaan hankkeen kustannuksiin 30 %:n osuudella korkeintaan 240 miljoonalla eurolla. Rakennuskustannusten nousun myötä valtionosuuden arvioidaan nousevan yhteensä noin 241 miljoonaan euroon.

Ruoholahti–Matinkylä-välillä vuodelle 2021 budjetoitujen käyttövaiheen investointien arvo on noin 2,7 miljoonaa euroa. Investoinneilla parannetaan käytössä olevan metrojärjestelmän toimintaa. Kokonaisinvestointien määrä vuonna 2021 oli 108 miljoonaa euroa (ilman valtionavustusosuutta), pitäen sisällään ensimmäisen vaiheen käytönaikeiset investoinnit, sekä toisen vaiheen rakennusaikaiset investoinnit ja rahoituskulut.

Vuoden 2021 aikana nostettiin uutta lainarahoitusta 50 miljoonaa euroa. Matinkylä–Kivenlahti-hankkeen kokonaisrahoitus on raportointikauden lopussa 715 miljoonaa euroa lainarahoitusta ja 222,7 miljoonaa euroa valtionavustusta. Seuraava laina nostetaan tammikuussa 2022.

Rahoituksen kustannusennuste koko hankkeen rakentamisen ajalta on 29,4 miljoonaa euroa. Ennusteessa on varauduttu vastikerahoituksen alkamiseen vuoden 2023 alusta ja kahden prosentin korkotasoon uusissa lainoissa.

3 Muiden konserniyhteisöjen tavoitteet

3.1 EMMA-taidemuseosäätiö sr

Tulostavoite / tavoite	Mittari / arviointikriteeri	Tilanne TP	Arvio
Espoon kulttuuripalveluiden haluttavuus ja toiminnan laatu	Näyttelyiden määrä vähintään 13 Kävijämäärä	Toteutuneiden näyttelyiden määrä 9. Kävijämäärä 61 072. EMMA oli suljettuna 30.11.2020 - 02.05.2021. Näyttelyohjelmistoa muokattiin pandemiatilanteen vuoksi. Digitaalisia palveluita järjestettiin ja kehitettiin koko vuoden ajan. Ne ovat jääneet osaksi EMMAN arkea. Kulunut kesä oli kävijämäärältään edellisvuotta hiljaisempi, mutta lokamarraskuussa kävijämäärät ylittivät edellisen vuoden tason.	✘
Museon asema valtakunnallisesti ja kansainvälisesti arvostettuna ja haluttuna yhteistyökumppanina	Lainattujen teosten määrä vähintään 340 (Museon oma tavoite 400)	Lainattujen teosten määrä 233. Lainaustoiminta käynnistyi kesän kuluessa. Kokonaisuuteen vaikuttavat kuitenkin poikkeusolojen vuoksi peruuntuneet teoslainat.	✘

27.1.2022

3.2 Enter Espoo Oy

Tulostavoite / tavoite	Mittari / arviointikriteeri	Tilanne TP	Arvio
Rakentaa Espoon kestäväää kasvua a) houkuttelmalla yrityksiä asettumaan Espooseen, b) törmäyttämällä sijoittajia startupeihin ja kasvuyrityksiin c) esittelemällä startupeja, kasvuyrityksiä ja tiedeyhteisön toimijoita kotimaisiin ja kansainvälisiin yrityksiin	12 onnistunutta ja merkittävää yritysprojektia, jotka voivat olla a) yrityksen asettuminen, b) investointi kasvuyritykseen tai c) yhteistyöprojekti Enter Espoon ekosysteemin toimijan ja yrityksen tai vastaavan välillä	15 projektia: 5 asettumista, 10 projektia startupin/ekosysteemitomijan ja korporaation välillä.	✓
Rakentaa Espoon kestäväää kasvua houkuttelemalla yöpyviä vierailijoita ja matkailijoita Espooseen	330 000 yöpymistä (yöpymisten määrä virallisissa majoituspaikoissa, Tilastokeskus)	1-11/2021 Espoossa kirjattiin 335 000 yöpymistä mikä on 42% enemmän kuin 2020 vuonna. Koko vuoden majoitustilasto tulee saataville helmikuun alussa.	✓
Toiminnan vaikuttavuuden mittaamista ja seurantaä kehitetään	Uusi vaikuttavuus-indeksimalli valmistunut.	Peter Ylen sparrannut ja jo uusia versioita eri käyttötarkoituksiin suunnitellaan. Perusindeksi valmis.	✓

3.3 Espoon kaupunginteatterisäätiö sr

Tulostavoite / tavoite	Mittari / arviointikriteeri	Tilanne TP	Arvio
Asema Suomen johtavana vierailuteatterina	Vierailuesitysten määrä yhteensä 57. (Ulkomaiset 27 / kotimaiset 30)	Vierailuesitysten määrä tammi-joulukuu 2021: 40 (ulkomaiset 9/kotimaiset 31). Hamlet Private (kotim.) 34 esityskertaa, TM (Belgia) 120 esityskertaa (yhden katsojan esityksiä). Fidelio-ooppera oli sekä vierailu että yhteistuotanto: 3 esitystä. N.E.G.R.O. 2 esitystä (kotim. vierailu). Per Hel showcase (kotim.) tapahtuma 3 esitystä. O'DD (kotim.) 4 es. Leda (kotim.) 2 es. Borders (ulkom.) 2 es. Kepeä elämäni (kotim.) 3 es. Dances of Death (ulkom.) 3 es. Ejaculation Falls (kotim.) 2 es. Lehman Trilogy (kotim.) 7 es. Survival kit (ulkom.) 3 es. Kuin Raivo äiti (kotim.) 4 es.	✗
Taiteellisesti monipuolinen, korkeatasoinen ja kustannustehokas teatteritarjonta	Asiakastyytyväisyys: keskimäärin 4/5. Vähintään 85% asiakkaiden kokemukset palvelujen saatavuudesta ja laadusta.	Olemme saaneet neljännellä vuosineljänneksellä 1.10. - 31.12.2021 58 palautetta esityksiin osallistuneilta asiakkailta. Vastaaajista 84 % oli tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä kokemaansa esitykseen.	✓

27.1.2022

3.4 Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Tulostavoite / tavoite	Mittari / arviointikriteeri	Tilanne TP	Arvio
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) tuottavuuden nousu vähintään 1,5 % / vuosi	Tuottavuuden nousu	<p>Korona on vaikuttanut lipputulojen kehitykseen voimakkaammin, kuin viime vuonna osattiin arvioida. Lipputulot jäivät 8,2 % talousarviota alhaisemmiksi. Lipputulot ovat kuitenkin kasvaneet maaliskuusta alkaen läpi vuoden. Rajoitusten palatessa loppuvuodesta lipputulojen kasvu loppui joulukuussa, ja lipputulot jäivät marraskuuta alhaisemmaksi.</p> <p>Bussiliikenteessä on jatkettu aiemmin tehtyjä säästötoimenpiteitä ja talviliikennekauden alkaessa otettiin käyttöön myös uusia säästötoimenpiteitä. Isoimmat karsinnat tehtiin ruuhka-ajan tarjontaan, mutta samassa yhteydessä on toteutettu myös linjojen lakkautuksia.</p> <p>HSL:n tilaamassa raideliikenteessä jatkettiin vuonna 2021 edelleen syysliikenteen 2020 alusta alkaen koronakriisin taloudellisten vaikutusten takia käyttöönotettuja sopeutustoimia. Raideliikenteen suunnittelun peruseriaatteena on, että työmatkaliikenne turvataan ja aiemmin esitettyjä tarjonnan lisäyksiä jätetään tekemättä. Tarjonnan supistukset kohdistuivat paasaantoisesti ruuhka-ajan ulkopuolelle. Raideliikenteen tehdyt säästöt ovat perustuneet matkustajamaara- ja kuormitustietoihin. Liikennettä on harvennettu aikoina kun kuormitus on ollut alhaista, tai tarjontaa paljon suhteessa matkustajamaariin.</p>	!
Joukkoliikenteen palvelutaso on parantunut	Saavuttavuustarkastelu ja asiakastytyvaisuus alueittain	<p>Syksyn 2021 asiakastytyväisyystutkimuksessa yleisarvosanat laskivat kaikissa kulkumuodoissa syksyn 2020 tuloksiin verrattuna. Tuloksiin vaikuttivat etenkin lähiliikenteen ongelmat sekä mahdollisesti pandemian vuoksi toteutetut muut joukkoliikenteen sopeuttamisen toimenpiteet.</p> <p>HSL-joukkoliikenteen matkustajista 86 % oli joko erittäin tai melko tyytyväisiä HSL-joukkoliikenteeseen (yleisarvosana 4 tai 5 asteikolla 1–5). Yleisarvosanan keskiarvo oli 4,09. Vastaavasti syksyllä 2020 matkustajista 90 % oli joko erittäin tai melko tyytyväisiä ja yleisarvosanan keskiarvo oli 4,16.</p> <p>HSL-joukkoliikenteelle annetun yleisarvosanan perusteella tyytyväisimpiä olivat metromatkustajat, joista 90 % antoi arvosanan 4 tai 5. Raitiovaunuliikenteessä tyytyväisten osuus oli 87 %, bussiliikenteessä 86 % ja lähijoukkoliikenteessä 81 %.</p> <p>Liikennöinnin tasallisuuteen matkustajista oli tyytyväisiä 78 %. Tyytyväisimpiä olivat metromatkustajat, joista 90 % antoi arvosanan 4 tai 5. Raitiovaunuliikenteessä tyytyväisten osuus oli 84 %, bussiliikenteessä 77 % ja lähijoukkoliikenteessä 62 %. Lähijoukkoliikenteessä tyytyväisten osuus laski merkittävästi. Syksyllä 2020 lähijoukkoliikenteessä tasallisuuteen tyytyväisten matkustajien osuus oli 79 %.</p> <p>Vastaajista 51 % koki, että HSL kuuntelee minua ja huomioi tarpeeni. Syksyllä 2020 vastaajista 57 % koki näin. Vastaajista 87 % koki, että tietoa aikatauluista ja reiteistä on hyvin saatavilla. Vastaajista 79 % koki HSL:n alueen lippuvalikoiman vastaavan matkustustarpeita. Vastaajista 85 % koki lipun ostamisen olevan helppoa.</p>	✓
Jalankulun, pyöräilyn, joukkoliikenteen ja uusien liikkumispalvelujen kulkutapaosuus kasvaa ja uusia liikkumispalveluja otetaan käyttöön	Kulkutapaosuuksien määrä ja yritysten tarjoamat liikkumispalvelut Ajantasainen tieto joukkoliikenteen käytön ja lipputulojen kehityksestä vähintään puolivuositain	<p>Helsingin seudun joukkoliikenteessä matkustajamaarat olivat 2021 -41 % alle vuoden 2019 tasosta.</p> <p>Jalankulun ja pyöräilyn nopeat kokeilut -hanke on valmisteltu ja toteutettu, työn loppuraportti valmistuu alkuvuodesta 2022. Kolmas vastuutettu tehtävä, liikenteen automaation seudullinen tiekartta on tekeillä ja sen raportti valmistuu pian vuodenvaihteen jälkeen. MAL-sopimuseurannassa on hoidettu liikenteen toimien seuranta. KUHA-ohjelma sekä Kuuma-kuntien että Espoon osalta on hyväksytty HLJ- toimikunnassa ja siirtynyt toteutusvaiheeseen.</p> <p>Matkustajien luottamuksen palauttamiseksi tehtiin esim. seuraavia toimenpiteitä:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kaluston ja asemien tehostettu siivous - kasesien asennukset asemille ja kalustoon - terveysturvallisen ilmanvaihdon varmistaminen, joka toteutettiin VTT:n suorittaman ilmanvaihdon riittävyyden arvioinnin perusteella. Selvityksen perusteella HSL:n liikenteessä olevan kaluston ilmanvaihto on riittävällä tasolla terveysturvallisuuden varmistamiseksi. Raitiovaunukaluston osalta Artic-vaunujen ilmanvaihdon parantaminen sisäilmankieritys sukkamalla oli tehokas parannus. <p>OpenMaas-rajapintaa käyttää 11 sopimuskomppania ja käynnissä on neuvotteluja kolmen uuden komppanin kanssa, mikä voi tuoda uusia käyttäjäkohderyhmiä palvelun piiriin. Rajapinta on toiminnallisesti valmis ja siihen on tehty vain normaaleja päivitystoimenpiteitä.</p>	!
Joukkoliikenteen energiatehokkuutta parannetaan ottamalla käyttöön sähköbussseja ja muun linja-auto kaluston osalta siirrytään käyttämään yhä enemmän biopohjaisia polttoaineita	Sähköbussien maaran kasvu Espoossa ja biopohjaisten polttoaineiden osuuden kehitys	<p>Vuoden ensimmäisellä kilpailukierroksen 53 myötä sähköbussien määrä kasvaa 128 sähköbussilla, mikä vastaa noin 90% kilpailutetusta liikenteestä.</p> <p>Vuoden toisen kilpailukierroksen 54 myötä sähköbussien määrä kasvaa 49 sähköbussilla, mikä vastaa yli 80% pitkäkestoisten sopimusten liikenteestä ja noin 60% kaikesta kilpailutetusta liikenteestä.</p> <p>Sähköbussseja on tarjottu viimeisimmillä kilpailukierroksilla huomattavasti vaatimuksia enemmän, joten sähköbussitavoitteemme (30% vuonna 2025) saavutetaan jo vuonna 2023. Nopeutunut kehitys on huomioitu joulukuussa 2021 hyväksytyssä HSL:n strategiassa esitetyissä päästötavoitteissa.</p> <p>Sähköbussseja oli vuoden 2021 lopussa liikenteessä 174 kpl (13%). Vuonna 2022 tehtyjen sopimusten myötä määrä kasvaa 305 kpl (23%) ja vuonna 2023 392 kpl (30%).</p> <p>Kesän 2021 aikana otettiin käyttöön neljä uutta pikalatausasemaa paatepysakeilla sekä kymmeniä varikkolatureita.</p> <p>Paastot: Tavoitteemme on vähentää vuoteen 2025 mennessä hiilidioksidipäästöjä CO2 yli 90 prosenttia vuoteen 2010 verrattuna. Vuoden 2021 jälkeen olemme onnistuneet vähentämään lahjapäästöjä Nox -86% ja PM - 89 % sekä hiilidioksidipäästöjä -53% vuoteen 2010 verrattuna.</p> <p>Järjestimme tammikuussa ympäristöbonuskilpailun Y 11. Bonuskilpailun avulla hyvitettiin liikennöitsijöille voimassa olevien sopimusvelvoitteiden lisäksi toteutettavista toimenpiteistä, joilla alennettiin päästöjä. HSL bussiliikenteeseen saimme vuoden 2021 helmikuusta vuoden 2022 tammikuuhun saakka biodieseliä 12,2 milj. litraa, sekä bioetanolia 27 000 litraa.</p>	✓

27.1.2022

3.5 Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY)

Tulostavoite / tavoite	Mittari / arviointikriteeri	Tilanne TP	Arvio
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) tuottavuuden nousu vähintään 1,5% / vuosi	Tuottavuuden nousu	<p>TP luvut eivät vielä valmiit 21.1.2022, ennuste toteumille</p> <p>Vesihuollon toimintamenot/jäsenkaupunkien asukasmäärä Ennuste 80,0 €/as (tavoite ei toteudu) Toimintakulut ovat yli viime vuoden tason ja inflaatio ja asukasmäärän kasvu koronan myötä ollut poikkeuksellisen alhainen.</p> <p>Jätehuollon toimintamenot/käsittely jätemäärä; Ennuste 200 €/tn (tavoite ei toteudu) Käsitteltävien jätemäärien alenema, erityisesti biojäte ja hyötyjätteet</p> <p>Hallinnon ja tukitoimintojen toimintamenojen osuus HSY:stä Ennuste 14,7% (Tavoite toteutuu)</p>	!
Tehostetaan toimenpiteitä vesijohtoverkon hävikin pienentämiseksi	Toimenpiteet ja hävikin määrä	<p>Vuotovesien hallinnan osalta toimenpiteitä raportointijaksolla:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vuotavuuden hallintatoimenpiteisiin liittyen käynnistetty kartoitus uusista tarkemmista vuodon paikantamismenetelmistä - Blominmäen rakentamisen takia ei ole mahdollista investoida verkoston saneerauksiin tarvittavasti. - Verkoston vuotavuuden ei ennakoida vähenevän tänä vuonna. 	!
Kotitalouksien jätteen kierrätysasteen ja palvelutason nostaminen	- Erilliskeräyksen, ml. muovinkeräyksen tehostaminen - Sortti-asetemien viikonloppuaukioloajat - Keräyspisteiden saavutettavuus	<p>Toteuma 2021:</p> <p>Kotitalousjätteen kierrätysaste 45 % (tavoite ei toteutunut). Suurin syy kierrätysasteen laskuun on muutos laskentamenetelmässä, tästä vuodesta alkaen on huomioitu myös käsittelyn rejektit. Tämän lisäksi kotitalouksien sekajättemäärät ovat taas nousseet, mikä hankaloittaa tavoitteen toteutumista myös ilman laskennallista muutosta.</p> <p>Toimenpiteitä kierrätysasteen nostoon:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poistotekstiilin keräyksen ja esikäsittelyn suunnitteluhanke etenee. - Investointihakemus poistotekstiilin esikäsittelylaitokseen jätetty Business Finlandille 16.4. Rahoitusta ei saatu. - HSY:n oman kauppakeskuseräyspilotin suunnittelu aloitettu. Kauppakeskuseräys aloitettiin 1.1.2022 - Sekajätteen laitospilottin käsittelyn osalta on aloitettu selvittämään Sortin sekajätteen käsittelyvaihtoehtoja. - Laitosmaista lajittelua on testattu Salpakierron lajittelulaitoksessa. Sekajätteen laitosmaaisesta käsittelyajatuksista luovutana, mutta käsittelykokeita jatketaan vielä. - Paperisten biojätepussien asukasjakelun pilotti toteutettiin 10/2020 - 03/2021, osallistuneille järjestettiin asukaskysely maaliskuussa. Jatkotoimenpiteenä on suunniteltu opinnäytetyötä, joka käynnistyi syksyllä 2021. - Cool4city-hankkeen kuonabetonielementit ovat valmistuneet ja käytössä Ämmäsuolla. Hankkeessa seurataan elementtien kestävyyttä käytössä. - AB puuta on kerätty hyvin kompostointi laitoksen tukiaineeksi sekä lietepölylyysin tukiaineena. - Eristevillakeräys on aloitettu kaikilla Sortti-asetemillä ja kilpailutus on aloitettu. 	!
Blominmäen puhdistamon rakentaminen edistyy hallitusti siten, että laitos voidaan ottaa käyttöön suunnitelman mukaisesti 2022	Kustannukset ja toteutusaikataulu / seuranta	<p>Viimesimmät Hallitukselle raportoidut tiedot 15.10.2021;</p> <p>Hankkeen toteutuneet kustannukset 30.9.2021 mennessä ovat yhteensä noin 447 milj. euroa. Ennuste hankkeen kokonaiskustannuksista on noin 488 milj. euroa</p> <p>Blominmäen projektinjohtourakan prosessin ja LVI:n putkistojen ja koneiden asennukset ovat edenneet hyvää vauhtia. Prosessiputkistoja on asennettu noin 85 % kokonaiskilomäärästä. Sähkö- ja instrumentointikaapeleiden asennus ja kytkennät jatkuvat. Puhdistamon urakan kokonaisvalmiusaste ennusteeseen verrattun rahan käytön mukaan on noin 94 % (rakennustekniikka 100 %, prosessiputkisto ja -koneisto 90 %, LVI 92 %, automaatio ja instrumentointi 79 % ja sähkö 73 %).</p> <p>Urakka on yleisaikataulusta jäljessä. Käyttöönotto-aikataulussa on jätevesien kääntö Blominmäkeen esitetty alkavaksi 30.6.2022 ja täysimääräisesti käytössä vuoden 2022 loppuun mennessä. Testaukset eivät ole edenneet täysin aikataulun mukaisesti, mikä saattaa viivästyttää käynnistystä. Puhdistamon arvioidaan kuitenkin olevan täysimääräisesti käytössä v. 2022 lopussa.</p>	!

27.1.2022

3.6 Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä (HUS)

Tulostavoite / tavoite	Mittari / arviointikriteeri	Tilanne 3.11.2021*	Arvio*
HUS kuntayhtymän tuottavuuden nousu vähintään 1 % / vuosi	Laskutuksen kasvu verrattuna toiminnan volyymin kasvuun, ero vähintään 1 prosenttiyksikköä	Vuonna 2021 kokonaistuottavuuden kehitystä seurataan kustannus per potilas -tunnusluvulla. Tammi-syyskuussa HUSin kustannus per potilas on ollut 2 967 euroa, kun se edellisen vuoden vastaavana ajankohtana oli 2 713 euroa, kasvua edelliseen vuoteen on 8,3% (deflatoitu). Tavoitteena on, että kustannus per potilas laskisi HUS tasolla -1 % verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan.	!
Jorvin sairaala-alueen yhteisten palvelupolkujen asiakaslähtöistä kehittämistä jatketaan kaupungin kanssa yhteistyössä	Arvio toimenpiteiden riittävydestä	HUS ja Espoo käynnistivät vuonna 2018 yhteisen hankkeen Jorvin kampuksen hoitoketjujen analysoimiseksi ja kehittämiseksi. Hanketta tukemaan laadittiin selvitys, josta tunnistettiin yhteisiä kehittämiskohteita: 1. Ennakkolomoitusten nykyistä laajempi hyödyntäminen potilaiden siirtyessä HUSista jatkohoitoon Espoon vuodeosastoille 2. Siirtoviivemallin uudistaminen 3. Kotiuttamisen edellytysten parantaminen HUSin vuodeosastoilla: Espoon ja HUS:n yhteistyössä (ESH ja PTH-integraatiohanke) on aloitettu moniammatillinen kotiutustiimi-toimintamalli joka "etsii" potilaita Jorvin vuodeosastoilla ja tukee kotiutumisprosessia. Hanke etenee. 4. Jorvin kampuksen potilasvirtojen kokonaisohjauksen kehittäminen: mm. Covid-19 potilaiden hoitoketjujen tarkastelu. 5. Eräiden erikoisalojen siirtokäytäntöjen tarkastelu 6. Jorvin kampuksen yhteinen kehittäminen: kehittäminen etenee usealla erikoisalalla Vuoden 2020 alussa puhjennut Covid-19-epidemia on vaikuttanut siten, että toimintaa on keskitetty epidemiaan varautumiseen ja hoidon suunnitteluun. Covid-19-potilaat ovat kuormittaneet myös Jorvin sairaalaa. Vastuuhenkilöt: • käytännön toimenpiteiden suunnittelu: HUSissa hallinnollinen ylilääkäri Veli-Matti Ulander, perusterveydenyksikön johtaja Tapani Hämäläinen, Espoossa johtava ylilääkäri Roope Leppänen • seuranta: HUSissa johtajaylilääkäri Markku Mäkijärvi ja Hyks-sairaanhoidon alueen johtaja Matti Holi, Espoossa perusturvajohtaja Sanna Svahn.	✓
Investointien kokonaistaso mitoitettava rahoituskellisesti kestäväille tasolle	HUS:n investointitaso, velkamäärän muutos. Arvio kestävydestä.	INVESTOINNIT: Tammi-syyskuun investointimenot olivat 149,5 milj. euroa, joka on 19,6 milj. euroa vähemmän kuin jaksotettu budjetti 169,1 milj. euroa. Koko vuoden talousarvio on 291 milj. euroa ja tuorein ennuste 279 milj. euroa. VELKAMÄÄRÄ: Syyskuun lopussa lainakanta on 652,8 milj. euroa ja omavaraisuusaste 25,6%. Uutta pitkäaikaista lainaa suunnitellaan nostettavaksi vuoden 2021 aikana enintään 90 milj. euroa (TA2021 210 milj. euroa). Pitkäaikaisia lainoja lyhennetään 18,2 milj. euroa. Vuoden lopussa kuntayhtymällä on pitkäaikaista lainaa 734 milj. euroa.	✓
Kiinteistöomaisuuden arviointi ja realisointi	Tulotukset omistajille ja Espoolle	Kellokosken sairaalan myynti on jatkunut koko syksyn. Sijoittajien kiinnostus kohdetta kohtaan on kuitenkin hyvin vähäistä. Lastenlinnan kiinteistön käyttömahdollisuuksia selvitetään yhdessä kaupunkisuunnittelusta vastaavien viranomaisten kanssa. Mahdollisuutta asemakaavan muutokseen selvitetään ja kiinteistölle yritetään löytää Meilahden sairaala-alueen toimintaa tukevaa käyttöä. Kellokosken sairaalan virkistysalue Mäntsälässä myytiin ja yksi Kellokoskella sijaitseva asunto myös. Poikkeama tarkoittaa tässä yhteydessä sitä, että kiinteistöomaisuuden myynti ei ole edennyt sillä tahdilla jota HUS tavoittelee.	!
HUS ei ylitä talousarviota	Toimenpiteet talousarvion pitävyyden varmistamiseksi	Tammi-syyskuun toimintaan vaikutti edelleen meneillään oleva koronaepidemia. HUSin elektiivistä toimintaa pystyttiin kuitenkin ylläpitämään osatoja kuormittavista teho- ja osastohoidon potilaista huolimatta. Myös vuoden 2020 hoitovelkaa pystyttiin tehokkaasti lyhentämään. Koronanäyteenoton ja analytiikan laskutusta kertyi tammi-syyskuussa aikana 171,3 milj. euroa. Tammi-syyskuun toimintatuotot olivat 2 195,9 milj. euroa, joka alitti talousarvion 23,2 milj. eurolla. Kuntayhtymän tulos oli 21 milj. euroa, joka alitti kumulatiivisen talousarvion 6,5 milj. eurolla. Tuoreimmassa ennusteessa tuloksen ennustetaan olevan vuoden päättyessä 14,2 milj. euroa ylijäämäinen. Ennuste sisältää erikoissairaanhoidon saadun 53 milj. euron valtionavustuksen.	!

* HUS päivittänyt tiedot 3.11.2021. Tuoreempia tietoja ei toimitettu.

27.1.2022

Yhteystiedot:

Espoon kaupunki
Y-tunnus 0101263-6

Rahoitus ja talous -yksikkö
Käyntiosoite: Virastopiha 2 C
Postiosoite: PL 12, 02070 ESPOON KAUPUNKI
Puh. 09 816 21 (vaihde)
etunimi.sukunimi@espoo.fi